

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtvtes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Liber LI. Suspensio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80695)

LIBER LI. SVSPENSIO.

SVSPENSIO propriè Incertitudinem significat, sed ex iuris Canonici interpretatione translata est, ad signandam privationem cuiusvis actionis, & officij, Clement. Cupientes, verb. Suspendio, de poenis. Hæc tamen acceptio latissima est, communis scilicet tam actibus secularibus, quam Ecclesiasticis. Strictius sumitur pro exercitij spiritualis, vel spiritualibus annexi prohibitione. Cap. Quæsitum. Cap. final. de cohabit. Cleric. & mulier. In presenti Suspendio non ita latè sumitur, sed pro exercitij potestatica prohibitione. Expendam igitur quid sit, & quotuplex, eius causas, & effectus, eius durationem, & absolutio- nem, pacificus quidem, & pugnax.

SECTIO PRIMA.

De Suspensione Receptiores sine lite Sententiæ.

CAPVT I.

De Suspensionis Definitione, ac
Divisione.

libro quarto, capite primo, numero deci-
mo tertio.

Alia Suspendio est ab officio tantum; & per officium intelligitur tam officium Ordinis, quam iurisdictionis Ecclesiasticæ. Alia est à be-
² *Quotuplex Suspendio.*

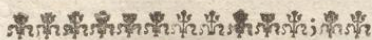
neficio tantum, & per beneficii nomen veniunt dignitates Canonicatus, beneficia suæ curata, siue simplicia, & alia huiusmodi. Alia est ab officio, & beneficio simul. Porro illa quæ est ab officio tantum, aliquando est à toto officio, quando scilicet quis privatur omni sui officij usu; aliquando à parte, ut Sacerdotio, aut Diaconatu, aut alio inferiori. Præterea Suspendio alia est pœnalis, alia medicinalis: pœnalis fertur in delicti præteriti vindictam, quæ quidem non fertur per modum Censuræ, sed solius pœnæ. Medicinalis vero est illa, qua intenditur emendatio, ac bonum delinquentis. Denique alia Suspendio est temporalis, alia perpetua. Alia est à iure, alia ab homine. Tole-
libr. 1. cap. 45. Manuel rom. 2. sum. cap. 79. Filliucius tractat. 17. numer. 7. Reginaldus libro 2. numero 6. Nauarr. sum. cap. 27. numer. 174.

Suspendio ab aliis Censuris differt. Primò, quia excommunicatio nunquam nisi per abso-
³ *Differt in multis ab aliis Cen-*
lutionem tollitur: Suspendio tollitur aliquan-
do. Secundo, excommunicatio nunquam fertur nisi adit contumacia: Suspendio nonnunquam
suris.

Quid Suspendio?

SVSPENSIO est Censura Ecclesiastica privans Clericum usu Ecclesiastici Officij, aut beneficij, vel Ordinis in totum, vel in partem, in perpetuum, vel ad tempus. Hinc colligo, Suspensionem esse Censuram, hoc enim est commune ipsi cum Excommunicacione, & Interdicto: & quidem Ecclesiasticam, ut distinguatur à prohibitionibus civilibus, & ut indicetur causa efficiens Suspensionis, quæ est persona Ecclesiastica, habens in foro externo iurisdictionem. Præterea indicatur subiectum huius Censuræ hoc est, homo saltem Clericus, habens scilicet primam tonsuram. Adici-
tur, Privans usu, ad signandum, non privare ipso officio, verbi gratia, Ordine, vel iurisdictione, sed tantum exercitio. Filliucius tractat. 17. num. 5. Coninch disputation. 15. dub. 11. Nauarr. sum. cap. 27. num. 151. Valent. rom. 4. disputation. 7. question. 18. punct. 1. Sayr. de Censur.

in poenam delicti etiam sine contumacia expellitur. Tertio, excommunicatio omnis Sacramentorum prohibet suspensionem, & collationem: at non omnis suspensio suspensionem vetat, nisi quando est à suspensione Sacramentorum, nec collationem, nisi quando est ab officio, vel ordine, aut collatione Sacramento- rum. Quarto, excommunicationem à iure contrahunt Episcopi, etiam si expressa eorum mentio non fiat: suspensio vero à iure non nisi facta eorum expressa mentione. Quinto differt ab interdicto, tum quia suspensio non inducit priuationem tot, nec tam grauium rerum sicut interdictum: tum quia interdictum magis priuat vñ passiuo, quam actiuo: tum quia suspensio fertur in Ecclesiasticas personas: interdictum vero tam in laicos, quam in Clericos fulminatur. Sexto, differt suspensio ab Irregularitate, quia hæc priuat Suspensione Ordinis, vt Ordo est: suspensio vero priuat exercitio Ordinis, vel beneficii, seu potestatis Ecclesiæ, vt est quædam functio. Toletus libr. 1. capit. 46. numer. 6. Bonacina de Censur. tom. 1. disputation. 3. punct. 1. numer. 3.

CAPVT II.

De Suspensionis Causis.

4
Causa efficiens Suspensionis.

QUERENDI Suspensionem potestas est à Christo Domino, institutio verò ab Ecclesia, cuius initium fuit Apostolorum tempore. De tempore autem procedente, fuit ad certam formam redacta. Verum ille potest suspendere, qui excommunicare potest. Quia eadem est potestas ad utramque Censuram requisita. Ordinaria quidem est in Episcopis, & huiusmodi Prælati, delegata potest in aliis Clericis adesse. Sylvest. verb. *Suspensio*, numer. 1. Angel. verb. *Suspensio* 2. §. 3. Toletus libro 1. capite 44.

5
Causa materialis remota. Quia omnis suspensio, aut est ab officio, aut à beneficio, aut officium, & beneficium est Clerici proprium: ergo solus Clericus potest suspendi. Verum omnes Clerici tam Episcopi, quam Cardinales, excepto Summo Præsule, huius sunt Censuræ capaces: sed tamen Episcopi suspensionem generaliter à iure latam non incurunt, nisi specialis de eis mentio fiat. Communitas autem etiam suspendi potest, quia est capax culpæ, sicut quælibet humana congregatio: quatenus scilicet est vñ corpus politicum habens propria bona, & proprias actiones ita ad eam pertinentes, vt non ad singulas per se pertineant: vel etiam ratione singulorum de communitate. Suarius de Censur. disputation. 28. section. 1. & 2. Toletus libr. 1. capit. 46. numer. 2. Filiucius tractat. 27. numer. 58.

6
Causa materialis proxima. Causa materialis proxima est peccatum, ob quod suspensio fertur. Et quidem si grauis sit,

requirit mortale peccatum: si leuis, potest etiam pro culpa veniali ferri; in iure autem communiter grauis est, & semper culpam grauem supponit. Suspensio vero late sumpta pro quacumque prohibitionem vtendi aliqua facultate potest ferri sine suspensi culpa, sed non sine causa. Caietan. verb. *Suspensio*. Filiucius tractat. 27. numer. 62. & 63. Toletus libr. 1. capit. 46. numer. 4. Suarius disp. 28. sect. 4. Nauarr. sum. c. 27. num. 159.

7
Causa formalis. Forma suspensionis non est à iure determinata, sed multis potest exprimi modis ille suspensionis actus ipso facto incurrendæ. Suspensio ab homine, quando est Censura lata ob contumaciam, requirit priusquam feratur præuiam admonitionem: si vero tantum in poenam delicti, non requirit monitionem. In ipsa vero ferenda requiruntur verba determinata, quæ suspensionis speciem eiusque effectum significant; hæc vero verba debent scripto proferri ex Ecclesiæ præcepto, quomodo de essentia non sint. Sylvest. verb. *Suspensio*, numer. 4. Filiucius tractat. 27. numer. 65. Tolet. libr. 1. c. 46. num. 8. & 9.

8
Causa finalis. Finis denique Suspensionis est idem qui & excommunicationis, nempe Clerici vitium. Ecclesia enim animarum salutem intendit, quando corrigit, & castigat. Tolet. l. 1. c. 46. num. 1. & omnes.

CAPVT III.

De Suspensionis effectibus.

QUINQUE sunt Suspensionis effectus. Primus, Suspendus delinquit lethaliter ex suo genere exercendo actum, à quo est suspensus. Quia violans Ecclesiasticum præceptum in re graui mortaliter peccat: licet ex paruitate materiæ fieri possit, vt à lethali excusetur. Tolet. libr. 1. capit. 46. numer. 11. Suarius disputation. 27. section. 2. Reginaldus libr. 3. 2. numer. 51. Nauarr. summ. capit. 27. numero 163.

10
Secundus, Suspendus ab Ordine, vel ab aliquo Suspensionem Ordinis includente, non solum peccat, si actum talis Ordinis exerceat, sed etiam si irregularis, maxime si sit maioris Ordinis exercitum, à quo est suspensus. Quod verum est, non solum quando suspensio perpetua violatur, quæ est propriè Censura; sed etiam quando violatur suspensio, quæ est paræ poenæ, & quæ ad determinatum tempus est lata. Vnde suspensus ab Ordine irregularis efficitur, benedicendo aquam, ceras, nuptias, ac mulierem post partum. Item suspensus ab ingressu Ecclesiæ, irregularis efficitur, celebrando in Ecclesia. Præterea Episcopus suspensus à pontificalibus, irregularis fit, gerendo actus, qui soli Episcopo post consecrationem conueniunt. Caterum suspensus à diuinis officiis irregularitatis vinculo illigatur, quoties illa perfoluit ex officio, tanquam Sacro Ordine iniunctus. Suspendus

Secl. I. De Suspensione Recept. Sent. 267

Suspensus tamen à Sacramentorum susceptio-
ne, non incidit in irregularitatem illa suscipiē-
do. Similiter suspensus à beneficio non efficitur
irregularis fructus beneficij recipiendo.
Quia non violat Censuram per Sacri Ordinis
exercitium. Toletus lib. 1. cap. 45. Nauarr. summ.
cap. 27. num. 163. Bonacin. de Censur. disp. 3. pun-
4. num. 6. Valencia tom. 4. disputat. 7. quat. 18.
punct. 1.

¹¹ Tercius, Suspensus privatur communione il-
lorum in eo, in quo est suspensus: ita ut peccet
communicando cum alijs, & peccet etiam qui
in tali actu cum eo communicat. Quod si actus
suspensionis non pertineat ad diuinam, id est, ad
Ordinem aliquem, non est mortale, sed venia-
le ex parte participantis, cum eo communica-
re, quod intelligo de suspensio nominatim de-
nunciato, quia cooperans, & communicans
cum suspensio tolerato, seu nondum denunciato
in ijs actibus iurisdictionis, & officij, à quibus
est suspensus, mortaliter non delinquit. Toletus
lib. 1. cap. 45. num. 4. Suarius disputat. 27. se-
ction. 2. num. 7. Nauarr. summ. cap. 27. num. 162.
Henriq. l. 1. c. 33.

¹² Quartus, Acta iurisdictionis propria per
suspensum à iurisdictione, vel ab officio, nomi-
natim denunciato, sunt inualida, nisi adsit ti-
tulus coloratus, & error communis. Secus di-
xerim de actibus per suspensum, qui non est no-
minatim denunciatus: valida enim sunt, quia
ei non admittitur iurisdictione. Actus etiam Ord-
inis, qui non requirunt iurisdictionem ad sui
valorem, validi sunt, ut consecrare, confirmare,
benedicere altaria, &c. Suarius disputat. 25.
section. 2. numer. 2. Filliucius tractat. 17. capit. 10.
quest. 3. Henriquez lib. 13. cap. 33. num. 1. Sayr. de
suspensio. l. 1. n. 15.

¹³ Quintus, Suspensio lata absolute absque li-
mitatione expressa, vel tacita suspendit abso-
lute ab omnibus, id est, ab officio, & beneficio.
Quia verba accipiendi sunt pro ut sonant, sus-
pensio vero lata cum expressione alicuius par-
ticularis effectus, extenditur ad illum effectum,
& ad ea, quae sunt illi annexa, & non ad alia.
Quia Censura efficit, quod significat, nec ali-
ter, quam significat, operatur. Quare suspensus
à celebratione, potest reliqua Sacerdotis mu-
nia praestare. Suarius disputat. 25. section. 7.
Toletus lib. 1. capit. 43. Sayrus libro 4.
capite 3. & 4. Vgolinus tab. 4. capit. 14.
Nauarr. summa capite decimo septimo, nu-
mero 160.

CAPVT IV.

Nonnullas ex quinque praefatis
suspensionis effectibus il-
lationes deduco.

¹⁴ **A** Ordine suspensus, non ob id
suspensus est à iurisdictione. Nec
contra suspensus à iurisdictione,
ob id suspensus censendus est
ab Ordine. Quia haec duo sunt
inuiem distincta, & vnum ab altero non pen-
det.

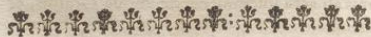
Vnde suspensus à Pontificalibus tantum,
solum suspenditur ab exercitio eorum, quae
vltim Ordinis Episcopatus concernunt, qualia
sunt confirmare, Ordines conferre, Ecclesias
consecrare: non tamen ab ijs, quae iurisdictioni
sunt, ut conferre beneficia, excommunicare,
&c. Nomine Pontificalium intelliguntur Pon-
tificia insignia, ut vltus mitra, baculi, & pallij.
Similiter suspensus à Pontificali Ordine, non
ob id suspensus est à Sacerdotio, nec ab alijs
Ordinibus. Quia Pontificalia non spectant ad
alicuius Ordinis Ecclesiastici substantiam. Sus-
pensus vero à minori Ordine, suspenditur etiā
à maiori: verbi gratia, suspensus à Diaconatu,
in Sacerdotio suspensus agnoscitur. Et similiter
suspensus ab vno Ordine, non potest ad maio-
res ascendere. Quia per saltum promotus vi-
deretur, suspensus autem à Superiore, non cen-
setur suspensus ab inferiori. Quia inferior in
Superiori non fundatur. Nauarr. summ. cap. 27.
num. 160. Suarius disputat. 26. section. 4. Fil-
liucius tractat. 17. cap. 2. question. 4. Toletus lib.
1. cap. 43. num. 2. Conarruuias in rubric. de hom.
1. part. relest. §. 1. Reginaldus lib. 32. num. 15.
Henriquez lib. 13. cap. 32. num. 12. Addo ex
Caietan. verb. *Suspensio*. Suspensum ab Ordine,
esse etiam suspensum ab ijs iurisdictionis acti-
bus, qui sunt connexi, ac fundati in Ordine, ut
est, in foro poenitentiali absolueret; non autem
ab ijs, qui connexi non sunt.

¹⁵ Suspensus simpliciter ab Officio, nulla addi-
ta limitatione, intelligitur suspensus ab officio,
non tantum Ordinis, sed etiam iurisdictionis,
id est, à potestate Ecclesiastica, quae illi compe-
tit ratione Ordinis, vel iurisdictionis. Quia
vltus Ordinis, & iurisdictionis competit ratio-
ne officij absolute prolata. Imo neque potest
Ordines recipere. Suarius disputat. 26. section.
1. Filliucius tractat. 17. num. 15. Toletus lib. 1.
cap. 43. num. 6. Non vero intelligitur à benefi-
cio suspensus. Quia cum aliquando suspensio
fiat ab officio, aliquando ab officio, & benefi-
cio, superflue adderetur secunda pars, si in pri-
ma includeretur. Sayrus lib. 4. cap. 5. num. 16.
Nauarr. summ. capit. 27. numer. 160. Henriquez
lib. 13. capit. 32. Filliucius tractat. 17. numer.
21. & 41.

¹⁶ Suspensus ab Ecclesia ingressu, privatur in pri-
mis ab actu solemnī cuiuscunque Ordinis, &
ex officio intra Ecclesiam. Quia ex quo inter-
dicitur Ecclesiae ingressus tanquam rei prin-
cipalis, censentur interdicta omnia diuina tan-
quam consequentia. Non tamen privatur pote-
state exercendi iurisdictionalia, aut eligendi,
aut celebrandi extra Ecclesiam, aut orandi in
eo tempore, quo ibi diuina non celebrantur:
aut tunc transeundi per eam, aut Ecclesiastica
Sacramenta percipiendi. Deinde privatur sepul-
tura Ecclesiastica, dummodo impenitens ille
decesserit: si tamen sic sepeliretur, non pollue-
retur Ecclesia. Nauarr. summ. cap. 25. numer. 75.
& cap. 27. num. 170. Filliucius tractat. 17. num.
32. Toletus lib. 1. cap. 43. num. 8. Syluest. verbo
Suspensio, numer. 5. Angel. verb. *Suspensio* 3.
numer. 5.

¹⁷ Suspensio ab administratione Ecclesiae in
temporalibus, & spiritualibus, prohibet admi-
nistrationem temporalem, & spirituales: non
vero suspendit ab Ordine. Vnde Sacerdos ita
suspensus non fit irregularis Missam celebra-
do:

- do: peccabit tamen conferendo beneficia, vel administrando Sacramenta. Quia hæc est actio pertinet ad iurisdictionem, seu administrationem spirituales. Toletus lib. 1. cap. 43. num. 12. Syluest. verb. *Suspensio, quaestio*. 5. Sayrus libr. 4. cap. 7. num. 6. Henriquez libr. 13. capit. 32. num. 4.
- 18 *Circa Suf-* Suspendio à *diuinis Officiis* prohibet, ne Clerici possint in choro Psalmos recitare, interesse illis, diuina officia ut Clerici exaudire. Quod si contra faciant interessendo scilicet illis tanquam Clerici, & ministri ex officio, irregulares fiunt. Si vero tanquam laici audiendo tantum, non delinquant. Bonacina *disputation*. 3. punct. 2. num. 16. Filiucius *tractat*. 17. num. 33.
- 19 *Circa Suf-* Suspendio à *Beneficio* simpliciter, est priuatio vsus iuris ad recipiendum temporale emolumentum fructuum, cuiuscumque generis, conditionis, & qualitate illi sint, & quocumque nomine beneficium vocetur. Quia beneficium in latiori significatione acceptum complectitur omnia beneficia. Suarius *disputation*. 27. section. 1. Vgolin. *tab. 4. cap. 8. §. 6.* Toletus libr. 1. cap. 43. num. 7. Adnoto tamen, suspendium à beneficio non intelligi suspendium ab officio, etiam officium ei ratione beneficii competat. Quia in materia pœnali extensio facienda non est. Et suspendium à beneficio posse percipere distributiones, quæ dantur iis, qui diuinis officiis interfunt, modo non dentur beneficii intuitu: cuiusmodi sunt illæ, quæ dicuntur annuaria aut Missarum stipendia. Et suspendium à beneficio in patratu delicti pœnam tradendam esse fructuum portionem ad congruam sustentationem sufficientem Superioris taxandam auctoritate, quoties suspendio ab homine per sententiam fuit lata: quando vero suspendio lata fuit à iure, nec delictum ad forum contentiosum deductum, portio fructuum potest prudentis viri arbitrio taxari. Si vero suspendio est lata pro contumacia, suspendio non est alendus beneficii fructibus. Quia suæ prauæ voluntati tribuitur, quæ durante, iuste ea incommoitate afficitur. Filiucius *tractat*. 17. num. 44. Sayrus libr. 4. cap. 5. num. 11. Lege c. *Pastoralis*, §. *Verum*, de appellat.

CAPVT V.

De Suspensionis Duratione.

20 *Suspensio absolute prolata durat, donec per absolutionem auferatur. Secus si tempus determinetur.*

I Suspendio feratur simpliciter, & absolute absque conditione, ac limitatione temporis, durat, donec auferatur per absolutionem. Si vero lata sit cum temporis determinatione, durat intra tempus determinationis, & eo tempore elapso cessat. Quia Censura non ligat ultra conditoris voluntatem. Unde qui suspenditur ab officio per mensem, non poterit intra mensis spatium officium exercere, incipiendo ab eodem die, seu puncto, quo lata est suspensio, quæ secum trahit executionem, & afficit in continenti. Vgolin. *tab. 4. cap.*

15. §. 3. Sayrus libr. 4. cap. 8. num. 2. Filiucius *tractat*. 17. num. 48. Suarius *disputation*. 26. section. 1. num. 17. & *disputation*. 27. section. 1. num. 23.

Porro suspensio ab officio lata simpliciter absque loci determinatione, pro omni loco valet. Quia suspensio est censura, quæ sequitur plurius suspensum ubicumque addit. Et licet Prælati suspensio non possit obligare extra territorium per statutum, aut legem: tamen per præcepta particularia, quæ imponuntur personis, & immediate eas respiciunt, potest etiam easdem extra territorium obligare. Idem dixerim de suspensione simpliciter à beneficio absque loci determinatione. Suarius *disputation*. 26. section. 1. num. 11. & *disputation*. 27. section. 1. num. 17. Filiucius *tractat*. 17. num. 47. Bonacina *disputat*. 3. punct. 2. num. 7.

Si feratur in pœnam potest tribus modis auferri. Primus est, per temporis lapsum, si enim lata est ad tempus determinatum, ut annum, vel mensem, &c. solo temporis lapsu cessat, nec opus est alia absolutione. Secundus, per dispensationem Superioris; si enim lata sit ad certum tempus, vel etiam in perpetuum ab eo poterit, nondum tempore elapso, tolli. Tertius per absolutionem, quando est lata simpliciter in pœnam sine ulla temporis limitatione. Si vero feratur cum conditione, Donec satisfeceris, exhibita satisfactione cessat. Nauart. *summ. cap. 27. num. 161. & 163.* Suarius *disputation*. 29. section. 1. Toletus libr. 1. cap. 26. Manuel. *summ. tom. 2. cap. 69.*

CAPVT VI.

De Suspensionis Absolutione.

BSOLVTIO Suspensionis ab homine ad eum qui tulit sententiam, pertinet, vel ad successorem eius, vel ad Superiorem. A suspensione in pœnam absolueri possunt priuilegiati Mendicantes ex concessione facta nostræ Societatis Patribus à Paulo III. Ex potestate verò Ordinaria, quando suspensio lata est ad certum tempus, vel in perpetuum, potest tantum auferri à Canonis auctore. Quia quando feratur in purâ pœnam, cum stabilitate feratur, & virtualiter auctor Canonis sibi reseat. Nec est similis ratio de excommunicatione, à qua potest absolueri inferior, nisi sit à Conditor Canonis reseruata. Quia suspensio lata in puram pœnam, non auferatur per absolutionem sed per dispensationem: dispensatio autem ex sua natura reseruata censetur, nisi expresse concedatur. Nauart. *summ. cap. 27. num. 162.* Compend. *privileg. Mend. verb. Absolutio, quoad secut. Gloss. ad cap. Cipientes, de elect. in 6.* Suarius *disputation*. 26. section. 1. num. 15. Filiucius *tractat*. 17. num. 68. Bonacina de *suspensio* punct. ult. num. 6. Toletus libr. 1. cap. 46. num. 3.

Suspensio

Sec. I. De Suspensione Recept. Sent. 269

Suspensio ob contumaciam lata, & ob per seuerantiam in illa, non potest tolli antequam contumacia tollatur, nisi ab auctore illius, vel a Superiore; post ablatam vero contumaciam etiam a successore in officio, si ab homine sit; si vero sit a iure, & reuerata, tantum poterit auctor, Superior, vel successor, imo etiam Episcopus si sit Papae reuerata, & delictum sit occultum ex Tridentin. sess. 2. c. 6. concessione. Fillius. tr. 17. n. 69. Tolet. l. 1. c. 4. n. 4. Reginald. 32. n. 43. Si autem non sit reuerata, tunc poterit ab ea absolueri quilibet ordinarius ex communi sententia, quae iam est in usu recepta. De Parocho autem & quolibet alio simplici Sacerdote negandum omnino esse non dubito. Nauarr. sum. cap. 27. num. 162. Suarius dissertation. 29. section. 2. num. 2. & 15.

Ad absolendum a suspensione, non sunt aliqua determinata verba, haec autem sunt in usu: Ego te absoluo a vinculo suspensionis, in quam incurristi, & restituo te ad executionem tui ministerii, vel ordinis, vel ad tuum beneficium. Non est autem necessarium in absolutione causam explicare, ob quam suspensio fuerit contracta. Suarius d. 27. sect. 9. n. 2. Nauarr. sum. c. 26. n. 8. Fillius. tr. 11. nu. 329.

CAPVT VII.

De Suspensionibus, quae ipso iure contrahuntur Catalogum indico.

CONTRA Clericos triginta, & octo suspensiones inuenio. Primam in recipientes ordines ab eo qui Episcopatum renuntiavit. Cap. 1. de ordin. ab Episc. qui Episcopatum renunt. c. 2. In recipientes ordines ab alieno sine proprii licentia. Pius II. cum ex Sacrorum 6. 1. In recipientes a proprio Episcopo in aliena Diocesi. c. Episcopum 9. q. 1. 4. In recipientes ordines ab excommunicato, vel suspensio denunciato. c. 1. & 2. de Schism. 5. In recipientes ordines ante legitimam aetatem. Pius II. Cum ex Sacrorum 6. 6. In recipientes ordines extra tempora sine dispensatione. Pius II. ibid. 7. In recipientes interdictis non seruatis. cap. Dilectus, c. Litteris, de temp. ordin. 8. In Clericos ordinatos titulo ficto. c. Sanctorum 8. d. 70. 9. In promotos per saltum. Trid. sess. 2. c. 1. 4. 10. In recipientes Sacros Ordines post matrimonium ratum, etiam non consummatum. Extrav. Antiqua, de voto. 11. In recipientes ordines cum sint excommunicati, vel suspensi, vel interdicti. c. Cum illorum de sent. excomm. 1. 2. In recipientes ordines cum litteris Capituli Sede vacante infra annum. Trid. sess. 7. c. 10. 13. In videntes ordine in loco interdicto praeter modum iure concessum. c. 7. 1, qui de sent. excomm. in 6. 14. In celebrantes coram excommunicato, vel interdicto. c. Episcoporum, de priuileg. 15. In tradentes sepultura publicis vitariis. c. Quia in omnibus, de usuris. Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

16. In Parochos iungentes sponso alterius Parochiae sine licentia. Trid. sess. 24. c. 1. 17. In Parochos non prohibentes matrimonia clandestina, vel contra interdictum Ecclesiae. c. Cum inhibito, de clandest. des. impub. 18. In abutentes vestibus contra iure statuta. Clement. 11. de vita & honest. Cleric. 19. In grauantes Ecclesias sibi commissas alienis debitis. cap. 2. de solut. 20. In bona Praelati defuncti occupantes. cap. Quia sepe, de election. in 6. 21. In electores Episcoporum, non praesentantes electionem electo, infra octo dies. cap. Cupientes, de election. in 6. 22. In compromissarios indignum eligentes. cap. si compromissarij, de election. in 6. 23. In eligentes indignum ad Episcopatum, vel Curatum. cap. Cum in cunctis, §. final. de election. 24. In postulantes in Praelatum Cathedralis eos, qui prohibentur. Ibid. 25. In consentientes electioni per abulum potestatis secularis. c. Quisquis, de election. 26. In inferiores Episcopos non seruantes in visitatione Innocentij IV. constitutionem. cap. Exigit, de censib. in 6. 27. In conferentes beneficia eorum, qui seruunt in Curia, vel eadem recipientes. Extravag. 3. de priuileg. 28. In facientes in iudicio per sortes aliquid contra iustitiam, & conscientiam in grauenam partis. cap. De sententia, & re iudicata, in 6. 29. In conseruatores se intromittentes in aliis, quam in manifestis iniuriis. cap. vltim. de offic. deleg. in 6. 30. In occupantes bona, census, &c. Ecclesiae, beneficii, vel pii loci. Tridentin. sess. 22. cap. 11. 31. In publicos peccatores. Cap. vltim. de temp. ordin. 32. In publicos concubinos. Hodie non est in usu. 33. In Sodomitae exercentes. Non est etiam in usu. 34. In simoniacos. Extravag. Pauli 11. de simon. 35. In iurantes de tenendo Schismate. cap. 1. de schismat. 36. In prouocantes ad duellum, vel acceptantes. cap. De Cleric. pugna in duello. 37. In raptos, vel praebentes auxilium, &c. raptui. Tridentin. sess. 24. cap. 6. 38. In disputantes de Conceptione Deiparae. Gregorius XV.

27. **C**ONTRA Episcopos viginti supra quatuor suspensiones annotauimus. Igitur suspensione innotantur 1. Conferentes ordines simoniace. c. penultim. de simon. 2. Conferentes ordines suspensio propter malam promotionem. cap. si qui Episcopi, 1. q. 1. 3. Ordinantes Religiosum non professum. Pius V. Romanus Pontifex Bull. 74. 4. Ordinantes accepto iuramento, quod non molestabuntur super eorum prouisione. cap. si quis ordinaverit, de simon. 5. Ordinantes Monachum sine Abbatis licentia. c. fin. dist. 58. 6. Non promulgantes Concilium Prouinciale toti Diocesi. Non est in usu. 7. Intromittentes se in causis spectantibus ad Episcoporum electionem. c. Quamuis, de elect. in 6. & c. Prouida, eod. tit. 8. Submittentes laicis bona Ecclesiae sine debito consensu. c. Hoc consultius, de reb. Eccles. non alienand. in 6. 9. Occupantes bona vacantium pertinentium ad eorum prouisionem. c. Praesenti, de offic. Ordinarij, in 6. 10. Male videntes in causa alienationis delegata potestate Extrav. 2. cum in ante Pauli 11. 11. Alienantes bona Ecclesiae ultra biennium. Extrav. Ambrosio, de reb. Eccles. non alien. 12. Admittentes resignationes contra formam praescriptam in constitutione. Quanta Pius V. in Bulla 58. Quanta 13. Fauentes usuris, suas domos locando. c. 1. de usur. in 6. 14. Abutentes munere

munere Inquisitorum in causa fidei. *Clement. 1. Verum, de heret. 15.* Delinquentes contra Clericorum immunitatem. *Clement. 2. de penis. 16.* Non seruantes *Extrav. 2. de electione*, quoad perceptionem fructuum primi, vel secundi anni. *Extrav. 2. de elect. 17.* Promoti à Sede Apostolica sine eiusdem litteris authenticis. *Extr. 1. de elect. 18.* Concubinarij à Synodo admoniti, & non se emendantes. *Trid. sess. 25. c. 14. 19.* Relaxantes incendiariis poenam in iure praescriptam. *c. Pessimam 23. q. 8. 20.* Negligentes procedere contra simoniacos. *c. Quisquid 1. q. 1. 21.* Non facientes comburi *Talmud* libros. *Iulius III in Bulla 46. Cum scit. 22.* Publicantes populo indicem caluui. *Pius V. in Bulla, 99. Quam plenum. 23.* Non visitantes Apostolorum limina tempore praescripto in Sixti V. constitutione. *Sixtus V. in Bulla, Romanus Pontifex. 24.* Ingressantes Monialium Monasteria sine necessitate. *Gregor. XIII.*

28 Contra Capitula autem quatuor suspensiones extare video. 1. si dilapident bona relictā, vel obuenientia vacationis tempore. *cap. Quia saepe, de elect. in 6.* 2. Si recipiant promotos in Curia, absque Summi Praefuli litteris, *Extrav. 1. de elect. 3.* Si perant in receptione ad Religionem, aut post illam, pastus, & prandia. *Extrav. Sanē, de simo 4.* Si non seruent contenta in constitutione Quanta Pij V. *Pius V. in Bull. Quanta.*

29 Denique contra Religiosos nouem suspensiones annueram. Prima est contra Apostasias in Apostasia Ordines recipientes. *cap. final. de Apostas. 2.* Contra recipientes ad professionem ante probationis annum. *Cap. Non solum, de Regularib. in 6.* 3. Contra Superiores concedentes redditus Ecclesiarum alieni ad vitam. *Clement. 1. de rebus Ecclesiae non alien. 4.* Contra usurpantes decimas sibi non conuenientes. *Clement. 1. de decim. 5.* Contra non videntes habitum, ac vestitu modo ipsis praescripto. *Clement. 1. §. Si quis autem, de statu Monach. 6.* Contra Superiores, ad quos occasione excessum suum aliquid peruenit. *Clement. de privileg. 7.* Contra non facientes penitentibus conscientiam de non soluendis decimis. *Clement. cupientes, de penis. 8.* Contra non professos Ordines Sacros recipientes, *Pius V. in Bull. Romanus Pontifex. 9.* Contra introducētes mulieres in Monasteria Apostolicae facultatis praetextu. *Pius V. in Bull. Regularium. 22.*

CAPVT VIII.

De Degradatione.

30 Degradatio verbalis, seu depositio.

Degradationem Clerici duplicem esse inuenio, *verbalem* scilicet, & *realem*, seu *actualem*. Verbalis est, quae fit verbo solummodo, & alias *Depositio* appellatur. Hac quidem persona Ecclesiastica privatur omni officio, ac beneficio in perpetuum per sententiam Ecclesiasticam, sine restitutionis spe, privilegio tamen

Clericali retento. Actualis vero est privatio privilegij Clericalis facta post depositionem, adiuncta reali actione, & ceteronia per Canones praescripta. *Valentia rom. 4. disp. 7. qu. 9. punct. 4.* Suarius de Censur. *disputation. 30. sect. 1. & 2.*

Inter degradationem verbalem, & actua-
lem multiplex est differentia. Actualis namque fieri solet cum maiori solemnitate, nempe adstantibus Abbatibus infulatis, seu habentibus ius mitrae, & baculi, aut assistentibus aliis in dignitate constitutis. Deinde degradandus induitur ornamentis, quibus fuit ordinatus, necnon Sacra Vasa ad illum Ordinem, à quo degradatur pertinentia deferretur ad Episcopi conspectum, à quo gradatim exiit, & priuatur, ac demum capillis tondetur, ut nullum coronae vestigium remaneat. *Reginaldus l. 3. m. 52. & 53. Filliuc. tract. 18. num. 193.*

Degradatio verbalis Clerici etiam Presbyteri fieri potest per Vicarium Generalem Episcopi. Actualis vero non nisi per Episcopum, abbus assistentibus. Verbalis potest fieri contra absentem contumacem. Actualis vero praesentiam requirit.

Degradatus verbaliter gaudet privilegio fori, & Canonis, unde non potest puniri à Iudice saeculari, nisi post degradationem verbalem factam sit incorrigibilis, & per Iudicē Ecclesiasticū sit lata sententia declaratoria super incorrigibilitatis qualitate. Actualiter autē degradatus privilegium Clericale utroque amittit, nepe ut sit sub Iudice saeculari, & qui eū percutit excommunicatione non incurrit. Porro ubiqueque in iure simpliciter fit mentio de degradatione intelligitur de verbali. Pro nullo autē crimine quantumcumque graui imponitur Clerico degradationis poena, nisi in iure expressum reperitur. *Tolet. l. 1. c. 50. m. 9. 10. 12. Trid. sess. 23. c. 4. Nauar. summ. c. 27. n. 81.*

Verbaliter degradatus potest ab Episcopo restitui. Actualiter vero à solo Summo Pontifice. Quamuis si restitutio sit iure requisita, ut si post degradationem falsitas testium appareat, poterit eum Episcopus restituere. *Syluest. verbo Degradatio. Panormit. apud Toletum lib. 1. cap. 50. numer. 16. Filliucius tractatu 18. numero 190.*

Quamuis Ecclesia per degradationem actua-
lem vsum legitimum ordinum susceptorum auferat, in perpetuum degradatus tamen semper retinet characterem ordinis semel impressum, & virtute huius, si est Sacerdos consecratus, valide potest etiam Episcopus, valide quidem poterit ordinare, & alia gerere munia, licet peccent grauissime id gerentes. At quia non est aequum, ut degradatus melioris conditionis efficiatur propter delictum suum, ideo non eximitur ab oneribus Ordinis, ut ab horarum Canoniarum recitatione, voto castitatis liberentur: et si matrimonium contraxerit, inualide contrahet. *Sayr. l. 5. c. 22. m. 25. Bonac. d. 4. pun. 1. m. 5. Filliuc. tr. 18. n. 191.*

Degradationem verbalem hac crimina merentur, adulterium, concubinatus criminosi, persequens post monitionem, simonia, notoria, incestus, stuprum, furtum, per degradationem, iurium, homicidium, &c. Realem vero haec, ne parum sit, homicidium qualificatum, Sodomia, septius tur-

Seçtio II. De Suspensione Dubia. 271

exercita, & similia, quæ Iudicis arbitrio tali pœna sunt digna. Effectus huius degradationis, quæ non semper eam comitatur, est,

Curæ sæculari traditio. Molina to. 4. disp. 94. tract. 3. num. 14. Sa verb. Deposito, nu. 2. Syluest. ibi, quæst. 2.

SECTIO SECVNDA.

De Suspensione, Dubia.

CAPVT IX.

Circa essentiam, & causas Suspensionis.

DVBIVM I.

Sab nomine persone Ecclesiastica comprehenditur femina Religiosa, cui iurisdicção spiritualis commissã est?

DVBIVM II.

Qui Suspensionem fert, debetne necessario, esse Clericus?

Conditiones requisitæ in ferente suspensionem, sunt eadem, quæ pro ferenda excommunicatione requiruntur. Quæstio. rim ad hæc, num necessario debeat esse Clericus?

Non debet. Quia Abbatisa, ac Priorissa potest suspendere Clericos sibi subditos. Argum. c. Dilecta, de maiorit. & obediens. Ergo necessarium non est Clericum esse, qui fert suspensionem. Sic Syluest. verbo Abbatisa, & verbo Suspendo, num. 1. Henriquez libr. 13. cap. 35. numer. 1.

Debet necessario à Clerico ferri. Quia est actus iurisdictionis Ecclesiasticæ, quæ solum Clericis potest convenire. Ita Gloss. ad c. Dilecta, verb. Iurisdictionem. Innocent. & Abbas ibi. Viuald. tr. de susp. n. 161. Sayr. l. 4. thesc. 2. n. 9. & alii communiter.

DVBIVM III.

Persona, in quam Suspendio ferenda est, debetne necessario esse Clericus?

Non debet necessario Clericus esse. Quia in Extravag. De censib. inter communes, & alibi suspenduntur laici à communione Eucharistia. Et quia suspensio priuat non solum exercitio Ordinis iam obtenti, sed & obtinendi: & suspensio à beneficio priuat beneficii fructibus non solum obtentis, sed etiam obtinendis. Ergo quoad effectum, scilicet, beneficii consecutionem, & Ordinis receptionem poterit laicus suspendi: siquidem priuat potest, ne beneficium consequatur, neve Ordines recipiat. Sic nonnulli docti quidem Theologi.

Necessario debet Clericus esse. Quia cum suspensio versari debeat necessario circa officium, vel beneficium Ecclesiasticum, quorum laici incapaces existunt, efficitur, in solos Clericos suspensionem ferri posse. Ita Glossa ad c. Quicumque, v. Ministros, de sent. excomm. in 6. Innocent. ad c. ultim. de excess. Prælator. Abbas ad cap. Dura sapes, num. 10. de crim. falsi. Nauarr. sum. c. 27. à n. 150. Auila p. 3. disp. 4. dub. 2. conclusio. 2.

Escob & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

37 *Quæstio*
38 *Comprehenditur*
39 *Non comprehenditur*
40 *Hoc longe probabilius*

1. D. I. M. V. S. section. 1. Suspendionem esse Censuram Ecclesiasticam, qua Minister Ecclesiæ formaliter impeditur, ne functiones Ecclesiasticas exerceat, aliquavē potestate utatur. Quæstio. rim autem, num sub persona Ecclesiastica nomine comprehendatur femina Religiosa, cui iurisdicção spiritualis commissã est, nempe Abbatisa, ac Priorissa?

Comprehenditur quidem. Quia hæc possunt suspendi ab officio propria suspensione. Nam esto Clerici non sint, sunt personæ Ecclesiasticæ iurisdictionis capaces. Sic Nauarr. sum. cap. 27. num. 151. & 158. Henriquez libr. 13. c. 31. num. 2. Filliucius titul. de suspens. cap. 9. Indicat Layman. lib. 1. tract. 5. part. 3. c. 1. numer. 2.

Non comprehenditur. Quia solum Clerici sunt officii, ac beneficii Ecclesiastici capaces, eiusque functiones exercendi. Ita Valent. tom. 4. d. 7. q. 18. pun. 1. Coninch d. 15. dub. 2. n. 2. Sayr. l. 4. thesc. c. 1. n. 16. Suar. de Cens. d. 25. sect. 1. nu. 5. & alii communiter.

Hoc longe probabilius. Nam iurisdicção, quæ Abbatisis, ac Priorissis commissã est, non est propriè Ecclesiastica, cum non ex Ecclesiastico Ordine proveniat. Alias suspensionem ab officio violantes, irregularitatem incurrerent, quæ transgressoribus suspensionis ab officio indicta est c. 13. cuius de sentent. excomm. in 6. & c. 1. de sent. & re ind. eodem lib.

clufion. 2. Suarius *disputation. 28. section. 2. num. 1.*
& alii.

47 *Hoc unice* in Extraug. citata laici ab Eucharistiae communione suspenduntur, non fertur ibi suspensio propria, sed est quaedam pars excommunicationis maioris, quae passivo usu Sacramentorum priuat. Addo, suspensionem per se non priuare beneficio, vel ordine acquirendo: sed consecratione quadam, quatenus ex priuatione vsus Ordinis habiti nascitur priuatio in vltiori Ordinem ascendendi. Praeterea insignitas prima tonsura capax est Ordinis, ac beneficij recipiendi, ac proinde ab illis suspendi potest. Secus ante receptionem primae tonsurae, cum illorum incapax existat.

DVBIVM IV.

Sub decreto generalis Suspensionis comprehendunturne Episcopi electi, & confirmati, sed nondum consecrati?

48 *Nonnulla* *suppono.* EX Clericis quilibet, quacumque praefulgeat dignitate, potest suspendi. Sub decreto autem generalis suspensionis Episcopi non comprehenduntur, nisi de ipsis expressa mentio fiat. c. *Quia periculosum, de sentent. excomm. in 6.* Quaestio igitur est, num Episcopi electi, & confirmati, sed nondum consecrati sub generalis Suspensionis decreto comprehenduntur?

49 *Comprehenduntur.* Comprehenduntur. Quia nemo dici potest Episcopus proprie quousque consecratus sit: sicut nec Sacerdos, quousque Presbyteratus ordine sit insignitus, tamen ad Presbyteratum fuerit approbatus. Et quid ei non coepit Episcopale munus exercere, quia fuit ratio eximedi Episcopos a sententia generali suspensionis, & interdicti. Sic nonnulli, quorum sententiam probabilem esse innuit Palao *de Cens. d. 4. pun. 2. num. 5.*

50 *Non comprehenduntur.* Non comprehenduntur sub generalis suspensionis decreto. Quia alia privilegia concessa Episcopis, ad confirmatum, & non consecratum extenduntur, v. g. privilegium de eligendo Confessore. c. *ult. de pen. & remiss.* & privilegium Altaris viatici. c. *fin. de priuileg. in 6.* Praeterquam quod privilegia concessa a Principe, & maxime in iure communi inserta, late sunt interpretanda. Ita Suar. d. 28. *sect. 2. n. 7.* Laym. l. 1. *tr. 5. p. 3. c. 2.* Henriquez l. 13. c. 34. n. 2. Hurtado *de suspens. diff. 5. num. 23.* Sayrus lib. 4. c. 12. num. 1. & sequent.

51 *Longe hoc* *verius.* Hoc longe verius esse non dubito. Nam illa ratio exercendi Episcopale officium solum fuit motiua, & impulsiva ad privilegij concessionem, non tamen fuit adaequata, & finalis concessio. Haec enim causa praecipua est dignitas Episcopalis, qua gaudet Episcopus nondum consecratus. Argu. c. *Si compromissarium, de elect. in 6.* ubi in sententia generali suspensionis a beneficio tantum, non comprehenditur Episcopus, esto, per illam suspensionem non priuatur ab Episcopalis officij executione.

DVBIVM V.

An Religiosi comprehendantur sub generali Suspensione aduersus Clericos lata?

Certum est, si prima tonsura initiati non sint, minime comprehendi. Quia non sunt Clerici, etsi aliquo modo personae Ecclesiasticae nuncupentur, iuxta c. *Duo sunt, quatuor, de vita, & honestat. Cler.* distinguuntur Clerici a Religiosis. Quid si prima sint tonsura initiati? Comprehenduntur sub suspensione generaliter contra Clericos lata?

Non comprehenduntur. Quia dum in decreto non fit specialis de Religiosis mentio, non videtur Religiosos afficere: nomen enim Clerici in iure a seculo communitate secularibus Ecclesiasticis, non Regularibus accomodari. Sic nonnulli Doctores, quos pressio nomine memorat Palao *de Cens. d. 4. pun. 2. n. 6.* & probabile indicat.

Comprehenduntur quidem. Quia nomen Clerici indifferens est ad saeculares, & Religiosos, ut constat ex Clement. citata, ibi: *Seculares, Clerici, & Religiosi.* Ita Suar. tom. 5. d. 28. *sect. 2. n. 9.* Castro Palao citatur.

Hoc longe verius esse iudico. Quia Religiosi prima tonsura initiati, Clerici sunt, ideoque nulla efficax sese mihi offert ratio, cur non debeant in generali aduersus Clericos suspensione comprehendi.

DVBIVM VI.

An ob alienam culpam possit aduersam te suspensio ferri?

Potest ferri. Quia Communitate suspensa ab officio, vel beneficio, singulares personae etiam inculpabiles suspenduntur: sicut interdicta communitate, innocentes assolent interdicti. Et quia in c. *Vel non est compos 14. de tempor. ordinan.* puer ordinatus Diaconatu anno aetatis suae 13. suspenditur ab officio Diaconi usque ad legitimam aetatem non ob propriam culpam, sed in iniuriam ordinantis. Sic aliqui, quos pressis nominibus refert Castro Palao *de Censur. disputation. 4. punct. 3. numero 10.*

Ferri non potest. Quia in c. *Saris peruersum 56. & in c. 2. de constitutionib. dicuntur, Rem, quae culpa caret, in damnum vacare non conuenit.* Et in c. *de iis, quae sunt a maiori parte Capituli, sic: Peccata suos auctores tenere debent, neque poena est ulterius protrahenda, quam delictum fuerit in excedere: quia iniquum est, innocentem poenas nocenti debitas sustinere.* Ita Coninch. *disput. 15. dub. 3.* Nauar. *summ. c. 27. num. 151.* Henriquez lib. 13. c. 34. n. 1. Suarius d. 28. *sect. 4. n. 3.* Auila p. 3. d. 3. *dub. 2. concl. 2.* Sanchez lib. 9. d. 12. num. 9. Loya. man. lib. 1. tract. 5. part. 3. cap. 9. Hurtado *hic, diff. c. ult. 9.*

Secl. II. De Suspensione. Dubia. 283

57 *Communiter*
hanc senten-
tiam am-
plius.
A communi sententia affirmante, suspen-
sionem, quæ proprie pœna est priuans iure
quæsito proprio, nullatenus contrahi ob cul-
pam alienam, sed ob propriam, non rece-
dam. Concedo enim, suspensa communita-
te, tam nocentes, quam innocentes illius
suspendi: sed non quoad se, & secundum mu-
nus, quod singuli, vt personæ particulares
exercere possunt; sed tantum quoad actiones
totius communis, quæ deliquit, & ipsi
sunt membra. Quod non est, singulares com-
munitatis personas puniri, sed communita-
tem ipsam delinquentem. Porro suspensio illa
puri ante legitimam ætatem ordinati non est
proprie pœna aut Censura, sed quædam prohi-
bitio, quæ ad irregularitatem reducitur ob im-
proportionem, & inhabilitatem, quam quis
habet cum officio ordinis exercendo ante æta-
tem legitimam, cuius decentia, ac reuerentia
in illa prohibitione consulitur.

DUBIVM VII.

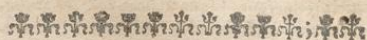
An ob culpam suspensio possit in-
ungi?

58 *Potes- qui-*
dem.
Potes per culpam venialem inungi. Quia
hæc sufficit ad excommunicationem mino-
rem incurrendam, quæ quidem grauior pœna
esse videtur, quam suspensio, cum priuet maio-
ribus bonis, hoc est Sacramentorum vtu, & re-
ceptione. Sic Caietanus verbo *Suspensio*. Ar-
milla verbo *Eodem*, in principio. Nauarr. *summa*
capite 27. numero 151. 159. & 165. Medina
libro primo, summa capite vndecimo, Paragra-
pho octauo. Henriquez *libro decimo tertio, capite*
trigesimo quarto, numero primo, Auila parte
tertia, disputatione tercia, dubio tertio, conclusio-
ne prima.

59 *Non potest.*
Non potest, si de suspensione loquamur, vt
communiter fertur. Quia suspensio ex se graue
malum est, ideoque grauem culpam supponit.
Ita Sotus in 4. dist. 2. q. 3. a. 1. Suarius d. 28. sect.
4. n. 6. Valquez 1. 2. d. 5. n. 49. Coninch. d. 15.
dub. 3. concl. 2. n. 24. Hurtado hic, diff. 7. n. 19.
Layman. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 3. Sanchez 1. 2. d. 32. n. 9.
& alii.

60 *Pro defen-*
da, commu-
niter loquē-
da.
Existimo probabilius esse, huiusmodi sus-
pensionem, (id est, vt communiter ferri assolet)
neque à iudice ob leuem culpam infligi, ne-
que in iure impositam esse. Fateor, excom-
municationem minorem bonis excellentiori-
bus priuare. At illa priuatio facile tolli potest,
cum quilibet Sacerdos valeat absolutionem il-
lius impertire: quod in suspensione non pro-
cedit: vnde hoc ex capite grauior pœna esse
videtur. Notanter autem dixi *Communiter*; nam
aliquam suspensionem ad modicum tempus
probabile esse, à Indice ferri posse ob
leue piaculum, vt Sancius, Hur-
tado, & Layman. locis
citatis annotaue-
runt.

Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

CAPVT X.

Circa Suspensionis effectus.

DUBIVM VIII.

Suspensus absolute ab officio potestne
ad beneficium eligi
licite?

TEST quidem. Quia c. *Vel nō*
est compos, de temporib. ordinand. Potest qui-
dem. *Potest qui-*
dem. *dem.*
præscribitur, de beneficio Ec-
clesiastico provideri ordinato
ante legitimam ætatem. Sic
Gasp. Hurtad. de *suspens. diff. 4. n. 8.*

Minime potest. Quia beneficium datur
propter officium. cap. *final. de rescript. in 6.* Er-
go impedito exercere officium, merito benefi-
cium denegatur. Ita Coninch *disp. 15. dubio 2.*
conclus. 3. Layman. *lib. 1. tract. 5. par. 3. c. p. 1. n. 3.*
Henric. l. 1. c. 2. n. 3. Auila *part. 3. disp. 2. dub. 1.*
conclus. 5.

Merito hi Doctores censent illicite prædi-
cto suspensio etiam tolerato beneficium Eccle-
siasticum conferri. Non enim obest textus in
cap. *Vel non est compos.* Quia illa non est pro-
pria suspensio, sed prohibitio, & præceptum,
ne ante legitimam ætatem Ordinem rece-
ptum exerceat. Et casu, quo suspensio propria
esset, non est suspensio absoluta, sed pro deter-
minato tempore, ideoque non impedit benefi-
cij collationem, cuius officium illo tempo-
re suspensionis non est necessario exer-
cendum.

DUBIVM IX.

Beneficij collatio facta suspensio estne irri-
ta ipso iure?

IRrita non est, sed irritanda, Quia nullus est
textus, ex quo irritatio ipso iure colligi pos-
sit. Sic Abbas ad cap. *Vel non est compos, num. 4.*
de temporib. ordinand. Hurtado de *suspens. diff.*
4. num. 8. Layman. *lib. 1. tract. 5. p. 3. c. 1. numer. 4.*
Suarius *disp. 26. sect. 3. num. 8.* Coninch. *disp. 15.*
dub. 2. conclus. 3.

Irrita ipso iure est. Quia Cap. *Cum bona me-*
moria, de etate, & qualis. respondet Pontifex de
iis, qui durante suspensione beneficia conse-
quuti sunt, non licere ea retinere. Præcipitque
illos prædictis beneficiis spoliari. Signum ergo
est, collationem irritam fuisse. Ita Gloss. ad cap.
Cum bona. verb. Suspens. & ad c. *Cum dilectus,*
verb. Cessantibus, & ad c. *De inquisitione, de*
elect. Lessi. Nauarr. Flamin. & alii plurimi, quos
refert, & sequitur Nicolaus Garcia de *benefic.*
part. 7. c. 14. a num. 1. Bonacin. *tom. 3. de Censur.*
d. 3. punct. 2.

Cum his probabilis opinor. Nam si colla-
tio beneficij irrita non esset, licite illi ea bene-

A a 3 ficia

61
Potest qui-
dem.

62
Non potest.

63
Hanc præ-
fero senten-
tiam.

64
Non est ir-
rita ipso iu-
re.

65
Irrita ipso
iure est.

Cum his
probabilis
opinor.

ficia retinerent. Idque indicat verbum *Spoliare*, quod solum conuenit ei, qui rem vlturpam habet. Idemque colligitur ex *c. Cum dilectus*, & *c. Per inquisitionem*.

DVBIVM X.

An Suspendus ab officio sit eo ipso à beneficio suspendus?

66 *Non est.* Suspendus absolute ab officio, eo ipso à beneficio suspendus est. Quia beneficium est officio accessorium. *c. fin. de rescript. in 6.* Ergo prohibito principali, accessorium censeretur debet esse prohibitum. Argum. Regulæ Accessorium, de reg. iur. in 6. & Leg. Oratio, ff. de sponsal. Sic Gloss. ad *c. Latentes*, v. *Ab officio*, de Cler. ex. commun. ministrante. Palud. in 4. dist. 18. q. 7. a. 3. concl. 3. Bernard. Diaz. pract. crim. cap. 73. num. 2. Nauarr. libr. 1. consil. titul. de tempor. ordinat. consil. 44. Valentia tom. 4. disp. 7. q. 18. punct. 1. pronunc. 2.

67 *Non est.* Suspendus absolute ab officio non est à beneficio suspendus. Quia aliquando fertur suspensio ab officio, aliquando à beneficio, aliquando ab utroque simul. Colligitur ex *c. Inter de purgat. Canon. & c. Tam litteris*, de testib. & attest. & *c. Quanto*, de offic. ordinand. & cap. Quisquis, de elect. & cap. Quia saepe, eodem titul. in 6. & Cap. 2. de fideius. scribibus, ubi tanquam res distinctæ suspensiones ab officio enumerantur. Ita Vgolinus tab. 4. de Cens. c. 6. §. 6. Henriquez l. 13. c. 32. n. 1. Sayrus l. 4. thes. c. 5. n. 16. Sanchez l. 3. de matr. d. 51. n. 12. Auila p. 3. d. 2. dub. 1. concl. 6. Coninch. d. 15. dub. 2. concl. 3. Suar. d. 26. sect. 3. num. 4. & alij.

68 *Idem affirmo.* Ex eo quod in testibus citatis tanquam res distinctæ suspensiones ab officio enumerari video, colligo, signum validum esse, suspensionem ab officio non comprehendere à beneficio suspensionem. Alias superflue hæc vti distinctæ exprimerentur. Quare si suspendus ab officio satisfaciatur obligationibus beneficii quantum est in se, per se, vel per substitutum, beneficii fructus percipere poterit.

DVBIVM XI.

Debenturne fructus beneficii suspendo ab officio Sacramenta Ordinis ministranti, aliâque diuina officia exercenti?

69 *Non ei debentur fructus.* Si suspendus ab officio Sacramenta ministret & officia diuina solemniter in choro exerceat, quibus per suspensionem priuatus est: non lucratur fructus, & distributiones illis officiis inique exercitis correspondentes. Quia fructus illi, & distributiones conceduntur ob ministerium ab Ecclesia acceptum. At ministerium illud Ecclesia non accipit, imo potius de testatur. Ergo ob illius exercitium præmium fructuum concedere non debet. Sic Rebuff. praxi benefic. titul. de simonia in resignat. num. 15. Gouarruias libr. 4. decretal. part. 2. de suspens.

num. 171. Vivaldus Candelab. part. 2. de suspens. num. 171. sine.

Lucratur quidem eos fructus. Quia penz extendendæ non sunt absque textu manifesto: at nullibi habetur, suspendum, qui exercet officium, à quo est suspendus, fructibus tali officio correspondentibus priuari ipso iure. Ergo lucratur. Ita Auila p. 3. d. 2. dub. 1. concl. 3. Nauarra de rescript. l. 2. c. 2. p. 2. diff. 5. num. 243. Sanchez l. 3. de matr. d. 51. n. 12. Henriquez l. 13. c. 32. n. 3. & c. 14. n. 3. & c. 32. n. 3.

Hoc verius esse reor. Nam si rem furtiuam detinens laborem aliquem impendas, poteris mercedem laboris illius percipere, vt commun. esse videtur. Ergo etiam poterit ille detinere fructus officio correspondentes, quod in beneficii utilitatem fuerit impensum. Profecto fructus dantur propter ministerium vtilitatis Ecclesie, & ab ea acceptum tanquam validum, quod à suspensio fieri potest, esto non licite.

DVBIVM XII.

Suspendus absolute ab officio habetne vocem in Capitulo?

M inime habet. Quia vocem in Capitulo habere, est vltus & exercitium Ecclesie. Non habet officii officium. Sic Gloss. ad *c. Cum dilectus*, v. *Ab officio*, Panormit. ibi, n. 20. de consuetud. Felin. ad *c. Apostolica*, de exceptionib. Sayr. l. 4. thes. cap. 5. num. 12.

Habet profecto. Quia suffragium in Capitulo ferre, per se non est ordinis exercitium, cum laicis conuersis competat iuxta Glossam ad *c. Eo, v. Electionibus*, l. 6. Itemque Monialibus ex Glossa in Clement. vi. ij. de arate, & qualis. verb. *Anticipari*. Neque etiam est vltus alicuius iurisdictionis Ecclesiasticæ, cum femina, & laici hanc vocem habeant, & Ecclesiasticæ iurisdictionis incapaces existunt. Ita Palao de Cens. d. 4. punct. 5. §. 1. n. 9.

Doctissimi viri amicissimi placito subscribo id probabilius esse iudicans. Dum enim video Hanc esse manifeste non esse officium Ordinis, colligo, ex suspensione ab officio nequaquam priuationem vocis in Capitulo inferri posse. Quod & Sayrus concedit, quando hæc vox ratione beneficii suspensum competit.

DVBIVM XIII.

Suspendus ab Ordine inferiori, e/ ne à maiori suspendus, etiam si maioris usus possit præstari sine minoris exercitio?

Est à maiori suspendus. Quia ei, ceteris minoris momenti prohibitis sunt, dedecet maiori concedi. Sic Nauar. summ. c. 27. num. 163. Henriquez l. 13. c. 32. n. 2. Sayr. l. 4. thes. c. 5. regula 1. qui quidem aliquas limitationes adhibet eam regulam destruentes.

Non est suspendus à maiori. Quia in penis suspensio à maiori stricta interpretatio facienda est. Neque vltus maioris est.

Seçtio 11. De Suspensione Dubia. 275

est inconueniens, quod minori honore priuatus maiorē retineat. Hoc enim solum probat, delictū ob cuius causā suspensio lata fuit, non ita graue fuisse, vt vtriusque honoris maioris, & minoris priuationem mereretur. Ita Suar. d. 26. sect. 4. n. 11. Hurtad. de Susp. diff. 4. num. 9. Laym. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 1. n. 6. Coninch d. 15. dub. 2. n. 10. Filliuc. tr. 17. num. 15. & 29.

Sciens primam sententiam communem esse, secundam sustinendam esse censuerim ob præfatam rationem. Vnde qui ab Ordine inferiori est suspensus, prohibitus non est superiorem inferiori minime annexum exercere. Vt si suspensus est à Diaconatu, poterit absol. vere, extremam vñctionem ministrare. Et suspensus à Sacerdotali officio, poterit Episcopa. le munus exercere in iis, quæ Sacerdotalis Ordinis vñum non prærequirunt.

D V B I V M X I V.

Episcopus suspensus à collatione Ordinis inferioris, censeturne à superioris collatione suspensus?

Censetur quidem. Quia in Leg. Legatorum, §. fin. de interd. affirmatur, ei, cui honor inferior interdictus est, maiores quoque interdictos censi debere. Deinde indignus est Leg. Qui indignus, ff. de senatorib. Ergo idē erit in præsentī argum. c. Cum illorum, de sentent. excommunicat. ibi: Cum maiora intelligantur illi prohibita, cui verita sunt minora. Sic Hostien. ad Cap. 1. Cum dilectus de tempor. ordinat. v. Suspensio, n. 5. Sayr. l. 4. thes. 3. nu. 3. Bonac. 10. 3. de susp. d. 3. pun. 2. n. 7. Syluest. v. Suspensio, n. 5. Henr. l. 13. c. 3. 2. n. 2. Auila p. 3. d. 2. dub. 2. concl. 11. Vgolin. tab. 4. c. 6. §. 6. Tolet. l. 1. c. 43. Reginal. l. 3. n. 15.

Non censetur. Quia id decidi videtur in c. ult. de tempor. ordinat. l. 6. Vbi Episcopus suspensus à primæ tonsuræ collatione, non censetur ex cōmuni sententia suspensus à collatione reliquorū Ordinū. Et c. Litteras, de tempor. ordinat. Suspensio Episcopus à collatione Diaconatus, & Presbyteratus. Si autem facta suspensione pro ordine inferiori ad superiorem censetur extēsa, vt quid Pontifex exprimeret Presbyteratus suspensionē, posita suspensione Diaconatus. Ita Hurtad. de suspens. diff. 4. n. 10. Coninch d. 15. dub. 2. n. 10. Filliuc. tr. 17. n. 25. & 29. Laym. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 1. Suar. d. 26. section. 4. n. 11.

Probabilius existimo, suspensum à collatione inferioris ordinis non esse suspensum à superioris collatione, aut e contra, quando vñum sine altero potest exerceri. Concedo namque indignum minore, & maioris esse indignum, quando ex se, & absolute indignus est: secus quando fit indignus in pœnam delicti commissi. Vel dic, indignum minori honore, seu cui minor honor interdictus est, expedire quidem interdicti maiorem: non tamen de facto interdictum esse.

D V B I V M X V.

An suspensio à beneficio inhabilem reddat ad beneficium suscipiendum?

Reddit inhabilem. Quia beneficium est r. suscipiendi fructus, iure inquam radicali, quo per suspensionē priuatus es. Coninch d. 15. dub. 2. n. 14. asserit sententiam esse communem.

Inhabilem non reddit, sed valida est beneficii collatio, etsi ope Iudicis veniat irritanda. Quia nullus est textus, ex quo irritatio ipso iure colligatur. Ita Coninch. citatus. Layman. lib. 1. tr. 5. p. 3. c. 1. n. 3. Suarius disp. 27. section. 1. num. 26.

Cum his opinor. Verum enim non est, per suspensionem te priuari iure radicali percipiendi fructus: alias titulo beneficii possessi priuaretis: sed solum priuari iure proximo, libero, & expedito prædictos fructus percipiendi. Imo Suarius ibi, nu. 27. merito probabile reputat, si nullum beneficium habens crimen perpetres, cui annexa est suspensio à beneficio te non esse priuatum, noui beneficii acquisitione. Quia hæc pœna censetur ferri aduersus beneficiarios, qui ex suspensione à beneficiis possessis suspenduntur, & ex consequenti priuantur aliis acquirendis.

D V B I V M X V I.

Sub suspensione à beneficio comprehenduntur distributiones quotidianæ?

Comprehenduntur. Quia suspensio à beneficio fructibus beneficii omnino priuat. At distributiones solis beneficiariis conceduntur. Ergo eo ipso censetur intuitu beneficii concedi. Igitur quotidianæ distributiones sub suspensione à beneficio comprehenduntur. Sic Glof. in Clement. 2. verb. Suspensio, de vit. & honest. Cleric. Zabarel. lib. 6. Anchar. n. 3. Felin. ad cap. Apostolica, de exception. numer. 23. Vgolin. tab. 4. cap. 8. Paragraph. 2. Sayrus libr. 4. thes. cap. 6. numer. 11. Bonacin. de Cens. disp. 3. punct. 2. numer. 14. Filliuc. tractat. 17. numer. 44.

Non comprehenduntur. Quia distributiones illæ non intuitu beneficii, sed in officij stipendium conceduntur. Vnde qui Choro non adest, licet beneficiarius sit, distributiones illas non percipit. Quia non adimpleuit officium, cui erant annexæ. Ita Tuscus l. 2. de visitat. & regim. Eccl. c. 19. n. 10. Couar. l. 3. var. c. 13. nu. 8. Hurtad. hic, diff. 4. num. 10. Sayrus l. 4. thes. c. 6. num. 11.

Ego distinctione vtendum esse credo. Si distributiones enim sint ex fructibus beneficii extractæ, eo quod fructus beneficii in distributiones quotidianas fuerint diuisi, verissimam esse iudico priorem sententiam, Quia illæ non

tam sunt distributiones, quam beneficij fructus, cum etiam ab infimis, ac legitime absentibus obtineantur. At si distributiones illae non ex fructibus beneficij fuerint extractae, sed ex peculiari fidelium fundatione, esto solis beneficiariis applicentur, credo sub suspensione à beneficio non comprehendi, Quia, ut fert secunda sententia, non beneficij intuitu, sed in officij stipendium impertiantur.

D V B I V M XVII.

Sub nomine fructus beneficij, quo suspensus à beneficio priuatur, comprehenditurne collatio, & electio ad beneficium titulo beneficij competentis?

87 **C**omprehenditur collatio, & electio ad beneficium titulo beneficij competentis. Quia cum à beneficio proueniat, inter beneficij fructus debet computari. Sic Navar. summ. capit. 27. numer. 160. Sayrus lib. 4. thesau. capit. 4. numer. 7. Henriquez lib. 13. capit. 32. numer. 4.

88 **N**on comprehenditur. Quia id aperte colligitur ex Cap. Cum in eundis, §. ultim. de elect. Vbi ultra suspensionem à beneficiis dicitur priuatio potestatis eligendi. Ergo signum est, sub suspensione à beneficiis hanc priuationem non contineri. Ita Suar. d. 27. section. 1. n. 4. Filliuc. tractat. 17. num. 46. Coninch. d. 1 §. dub. 2. n. 1. Layman. lib. 1. tract. 5. p. 3. c. 1. num. 4. Bonacin. de Censur. d. 5. punct. 2. num. 12. Hurtad. de Susp. difficul. 4. num. 9. Anila part. 3. disp. 2. dub. 1.

89 **V**erius hoc. Veriorem esse hanc sententiam existimo. Quia potestas eligendi, & conferendi beneficia, etsi à beneficio proueniat, non est beneficij usus, sed officij ex beneficio competentis.

D V B I V M XVIII.

Si suspensio alternatiua ab officio, vel beneficio feratur, produciunt effectum ipsius?

90 **A**liquando suspensio profertur sub distinctione, ab officio inquam, vel beneficio. Et à Doctoribus controuersia excitatur, quem habeat effectum? Quasi serim itaque, an vllum sortiat effectum huiusmodi suspensio?

91 **A**liquem producit effectum: comprehendit enim tā suspensionē à beneficio, quā ab officio. Quia cum nulla addit ratio, ob quam magis ad beneficij suspensionem, quā ad officij referatur ne illa sententia irrita sit, censenda est, utraque suspensionē comprehendere. Sic Glos. ad c. A Cr. p. 1. v. Beneficio de vita & honest. Cleric. Hostiens. ad c. Latores, de Cler. excom. ministr. n. 7. Hurtado de Susp. diffic. 4. num. 11. existimat, in voluntate suspensum situm esse effectum huius censuræ: sicuti cum pœna pecuniaria, vel

exilio quis! condemnaretur. Quod si reus noluerit eligere, ut tenetur, credendum est, utraque suspensionem ex mente legislatoris affici.

Nullum effectum producit ipso iure. Argum. Leg. 3. C. de sententia, qua sine certa quantitate profer. Vbi deciditur, sententiam in certam, & in determinatam nullam esse. At sententia suspensionis lata sub illa forma indeterminatam, & incertitudinem habet: Ergo. Ita Panormit. ad Cap. Latores, num. 7. Syluest. verb. Suspensio, nu. 5. Tabie. & Rosel. ibi. Navar. c. 27. n. 16. Maiol. l. 2. de irregul. c. 19. num. 14. Vgolin. tab. 1. de Censur. c. 20. §. 3. num. 4. Henriquez lib. 13. capit. 32. numero quarto Sayrus lib. 4. thes. capit. 7. numer. 3. Ludouic. Lopez p. 2. instrum. num. 97.

Hoc verius esse credo. Nec enim verum est obligatum esse delinquentem eligere, quā suspensionem affici velit; nam hac obligatione non adstringitur ante delictum commissum, ut de se constat; commissio autem delicto, statim in suspensionem incidere debet: alias non esset suspensio ipso iure. Ergo nequit ab electione delinquentis dependere. Profecto alienum est quemlibet obligare, suarum penarum executores esse. Neque est simile de sententia condemnatoria ad solutionem pecuniarum, vel exilij. Quia hæc non annectitur delicto, sed post delictum commissum fertur; ideoque cōpelli potest delinquens, ut vnum è duobus eligat. Hæc mei Gasparis Hurtado ventia dixerim.

D V B I V M XIX.

Pro violatione suspensionis ab Ordine Sacro, pro determinato tempore appositæ incurriturne irregularitas?

94 **S**uppono graue peccatum esse ex suo genere, suspensionis violationem. Eximi vero suspensum ab officio non denunciatur, si ad aliorum petitionem Sacramenta ministrat. Denunciatur vero non posse extra vgentissimam necessitatem officia, à quibus est suspensus, exercere. Demum ob violationem suspensionis in Ordine contrahi irregularitatem. Capit. x. de sentent. & re indica. libr. 6. Cap. Cum medicinalis de sentent. excommunicat. eodem lib. Extrauag. Pij II. incipiens, Cum ex Sacrorum. Iam requiro, num pro violatione suspensionis ab Ordine Sacro pro determinato tempore appositæ irregularitas contrahatur?

Non contrahitur ob violationem suspensionis pro determinato tempore appositæ, & in puram pœnam delicti commissi; sed in suspensionem absoluta lata pro contumacia suspensi coercenda. Quia cum absit contumacia, quæ illa censura erat contumenda, de pietate Ecclesiæ colligitur huiusmodi cum suspensio vi benignitate. Sic Manuel Sà, v. Irregularitas ex Ordinis abusu, numero septimo ait: si aliquis sit suspensus solum ad tempus, multi censent, si celebrat,

Sectio II. De Suspensione Dubia. 277

lebet, non fieri irregularem.

96
Citrabitur.
de sent. & re iudica. in 6. præscribitur. Et idem traditur Cap. de sent. excom. in 6. Ita Suar. d. 16. sect. m. 3. Filluc. tract. 17. m. 193. Sayrus lib. 4. thes. c. 16. num. 30. Bonac. de cens. disput. 3. p. m. 4. num. 6.

97
Hoc certum
est reor.
Hanc sententiam certam omnino esse non dubito. Nam in cap. illo de sent. & re iudica. Index ordinarius, vel delegatus, qui contra iustitiam quidquam gesserit in gravamen partis alterius &c. ab executione officii per annum suspenditur. Quod si suspensione durante dam-
nabiliter se divinis ingesserit, irregularitatis la-
queo se involuet, secundum Canonicas Sanctio-
nes, a qua non nisi per summum Pontificem pote-
rit liberari.

CAPVT XI.

Circa Suspensionis suspensionem, & absolutionem.

DVBIVM XX.

Suspensio ab officio, & ab ingressu Ecclesie absolute lata, & incurta, si postmo-
dum à Iudice pro aliquo tempore suspen-
datur per appellationem interpositam il-
lo medio tempore, habetne effectum?

98
Nulla
suspensio.

98
Nulla
suspensio.
NON suspensio nem an-
te incursionem appellatione pos-
se suspendi, si appellatio sit ra-
tionabilis, & legitima: suspensio-
nem vero subsecutam ab appel-
latione subsecuta non suspendi. Vnde infer-
tur suspensionem à beneficio per appellatio-
nem suspendi. Quia non continetur sub sus-
pensione ab officio, & ingressu Ecclesie, quæ
excepta sunt in c. Is cui, de sent. excommuni-
c. in 6. Quæritur vero, num suspensionem ab of-
ficio & ingressu Ecclesie absolute lata & in-
curta, si postmodum à Iudice pro aliquo tem-
pore suspendatur per appellationem illo
medio tempore interpositam, eius effectus
impediatur?

99
Effectum
habet.

99
Effectum
habet.
Effectum habet. Quia illa censura iam est
incurta, & secum trahit executionem, tametsi ex
benignitate Iudicis pro aliquo tempore eius
effectus suspendatur. Sic Panormit. ad c. Ad hac
quoniam, de appellat. Innocent. ad cap. Cum
inter, de consuetud. Baldus ad Leg. Cum aliis, C.
Si à curat. furios. & ad Leg. fin. vers. & circa hoc
C. si à non compet. Iudice. Vgolin. tab. 1. c. 9. §. 1.
n. 10. & alij à Glossa relati.

100
Non habet
effectum.

100
Non habet
effectum.
Per appellationem interpositam illo medio
tempore, quo censura suspensa est, eius effe-
ctus impeditur. Quia id manifeste colligitur
ex c. Delictis de appellationib. Vbi quidam Deca-
nus, qui sententiâ interdicti tolerat, eaque pro
aliquo tempore suspenderat, reprehenditur à

Pontifice, eo quod appellationi illi medio tem-
pore interposita, non detulerit. Sentit ergo
Pontifex & appellationem legitime interpō-
ni, & efficacem esse ad censuræ effectum
impediendum. Ita Glossa ad c. Ad hac quoniam.
v. Interdictus & ad c. Dilectus, v. Suspendendus.
Abbas ad c. Ad hac quoniam, n. 5. Angel. v. Inter-
dictum §. n. 4. Tabiena v. Interdictum 1. §. 1. Fe-
deric. de Senis conf. 208. Rota decis. 434. Alteri.
de interdicto disput. 11. capit. 5. fine. Sayrus lib. 4.
thes. c. 9. numer. 4. Bonacin. tom. 1. de censur. d. 3.
punct. 11.

101
Perior has
sententia
mibi.
Verius hoc. Quia appellatio vim habet sus-
pendendi censuram, quando secum non tra-
hit executionem: At stante suspensione Iudi-
cis, censura secum executionem non trahit, si-
quidem suspensus æque liber est ab effectibus
censuræ ac si nunquam ea adstrictus fuisset.
Porro si quis suspensionem tulisset sub aliqua
conditione, non est dubium, ante conditionem
appositam appellatione suspendi posse; quia
visque quo conditio ponatur, censura non ha-
bet effectum. At cum censura pro aliquo tem-
pore suspenditur effectum non habet, quovis
que illud tempus sit elapsum: ergo interim ap-
pellatione suspendi potest, ne effectum elapso
illo termino habeat.

DVBIVM XXI.

Suspensio ab officio vel ab ingressu Eccle-
sie, qua non est Censura, sed pura
pena, suspenditurne per ap-
pellationem?

102
Non suspē-
ditur.
NON suspenditur eius effectus. Quia textus
in c. Is, cui, de sent. excom. in 6. absolute de-
cit, per sequentem appellationem non suspen-
di suspensionem ab officio, vel ingressu Eccle-
sie: ergo quocumque modo suspensio appositæ
sit, siue in correctionem delicti, siue in illius
punitiōnem subsequenti appellatione non
suspenditur; secum enim trahit executionem.
Sic nonnulli.

103
Suspenditur.
Suspenditur equidem. Quia textus ille eam
suspensionem ab officio, & ab ingressu Eccle-
sie decidit subsequenti appellatione non sus-
pendi, quæ est excommunicationi similis: vt
constat ex illis verbis: Sicut excommunicatiq.
&c. At excommunicatio nunquā induit ratio-
nem puræ pœnæ, sed semper retinet naturam
censuræ: ergo pro sola suspensione, quæ censu-
ra est, illa textus decisio intelligitur Ita Abbas
ad c. 2. de Cleric. excom. mini. l. r. n. 2. & ad c. Sape
de appellat. n. 16. Palao de cens. d. 4. punct. 7. n. 7.

104
Idem vnicè
admitte.
Dicendum existimo, suspensionem, quæ est
puræ pœnæ, per sequentem appellationem sus-
pendi, textumque c. Is cui, intelligi de suspen-
sione tantum, quæ est censura. Et quidem odio-
sum est, negare appellationi hanc vim, & effi-
caciā impediendi effectum sententiæ latæ.
Ergo dum manifesto textu, vel ratione non
convincimur, asserendum non est.

DVBIVM

D V B I V M XXII.

Manente Suspensione, alij à Pontifice illam ferentes possuntne eius effectum, & obligationem tollere: ac si de facto illa sublata esset?

105
Nonnulla
premitto.

DE Pontifice nemo est, qui dubitet, cum ex eius voluntate, & institutione censurarum effectus, & obligatio pendeat. Glot. in cap. *Ad hoc quoniam, v. Interdictum, de appellat.* Innocent. in c. *Ad Monasterium, de Regular.* & omnes. De alijs à Pontifice requiro, num manente suspensione possit illam ferens eius effectum, & obligationem tollere, ac si de facto ipsa censura sublata esset?

106
Potest qui-
dem.

Potest quidem. Quia ex facultate Pontificis manifestum est, posse praedictum effectum & obligationem auferre seu suspendere: At hac potestate concessa esse colligitur ex c. *Dilectus, de appellat.* Vbi Decanus suspēdit interdictum à se latum cuius suspensionem non improbat Pontifex. Sic Innoc. ad c. *Cum inter, de consuetud.* Panormit. in c. *Ad hoc quoniam, n. 5. & ad c. Dilectus, de appellat. n. 21. Sayr. l. 4. thes. c. 10. n. 13.*

107
Non potest.

Minime potest. Quia inferior nequit superioris decretum, & institutionem mutare, aut variare. Cum inferior, de maior. & obediens. At ex decreto, & institutione Pontificis suspensio, & qualibet alia censura, dum de facto est, suum effectum habet, & obligationem inducit: ergo inferior Pontifex nequit hunc effectum, & obligationem à suspensione, aliave censura separare. Ita Castro Palao de cens. d. 4. pun. 8. num. 3.

108
Hoc mihi
verius.

Hanc sententiam putarim esse probabiliorē. Nam licet ex auctoritate Pontificia id proculdubio geri posset, ex nullo tamen texto, aut ratione colligo, Pontificem hanc Praelatis inferioribus tribuisse potestatem. In c. enim *Dilectus, de appellat.* citato pro prima sententia, non effectus interdicti, manente interdicto, sed ipsum interdictum suspenditur pro aliquo tempore iterum apponendum.

D V B I V M XXIII.

Suspensio lata à iure absolute ad comprimendam alicuius contumaciam, indigetne absolutione, contumacia recedente?

109
Statim qua-
sionis.

Sic, suspensionem latam pro determinato tempore, vel sub aliqua conditione, elapso tempore, vel conditione adveniente absque absolutione cessare. Requiro autē, an suspensio lata à iure absolute ad comprimendam alicuius contumaciam, contumacia cessante, absolutione indigeat: an perrecessum à contumacia finiatur?

110
Non indiget
absolutione.

Non indiget absolutione. Quia videtur ferri sub ea conditione tacita, donec suspensus à contumacia recesserit: qua conditione posita ipso iure finitur. Sic Innocent. ad c. *Cum bona, de arat. & qualis. Ordin. vers. si verò expressis. &*

ad c. *Sicut de cohabit. Cleric. & mulier. n. 2. Felin. ad c. Ex litteris, n. 36. Decius ibi, n. 16. Sayr. l. 4. thes. c. 17. n. 8.*

Indiget absolutione. Quia non est apposta suspensio sub ea conditione, sed absolute: alias nullum discrimen esse inter censuram suspensionis conditionaliter appositam, & eam, quae absolute, & absque vlla determinatione conditionis infligitur. Ita Suar. d. 29. sect. 2. nu. 15.

Hunc, qui pro innumeris valet sequor. Et quidem quomodo cessante contumacia, cessare debeat censura, eo quod illius absolutio impendenda sit: ipso tamen facto non cessat, ob rationem à Suario expressam, donec absolutio impendatur.

D V B I V M XXIV.

Si su p'sio in puram poenam delicti commissi à iure sit lata sine vlla temporis determinatione: potestne ab Episcopo tolli?

TOLLI non potest. Quia eiusmodi suspensio censenda est perpetua. Argum. l. *Servius, C. de penis.* Vbi deciditur poenam carceris absolute ac simpliciter latam debere durare in perpetuum. At poenis à iure perpetuis solus iuris conditor potest dispensare, eo quod nemini alteri concessum videatur. Nam textus in c. *Nuper, de sent. excomm.* solum concedit Ordinariis absolutionem censuræ à iure latae non reservatae: At hæc suspensio non absolutione, sed dispensatione est auferenda. Sic Panormit. ad c. *Tam litteris, n. 3. & ibi Felin. de testib. & authenticationib. Angel. v. Suspensio, 4. n. 1. Sylvest. verb. Suspensio, q. 8. Tabie. ibid. §. 11. Bonac. to. 1. d. 3. pun. ult. sine Hurtad. de Suspens. diffie. 12. nu. 32. Valent. to. 4. d. 7. qu. 18. punct. 1. Naxar. sum. c. 17. num. 162.*

Potest tolli. Quia hæc suspensio absolute lata differt ab ea, quae expresse in perpetuum fertur: alias frustra in perpetuum adderetur. Sed nulla differentia in iis inveniri potest nisi quod suspensio, quæ in perpetuum fertur, ex intentione ferentis debet in perpetuum durare: secus vero suspensio quæ absque illa expressione perpetuitatis fertur: hæc enim ex ferentis intentione remissibilis est, & auferenda, præstata sufficienti poenitentia, & emendatione. Ita Innocent. ad c. 1. de solution. Palud. in 4. d. 18. a. 3. concl. 111. Couar. l. 4. decretal. p. 2. c. 6. n. 15. Laym. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 4. n. 4. Auila p. 3. d. 6. dub. 1. concl. 4. Suar. d. 29. sect. 1. n. 19. Sayr. l. 4. thes. c. 17. nu. 15. & alij.

Existimo hanc sententiam (posse scilicet Episcopum in hac poena dispensare) benigniorem esse, imo forte probabiliorē. Quia læpura hanc suspensionem absolute latam in commissi delicti poenam, referunt vt, patet ex c. *Cum quidam, c. Litteras c. Dilectus de tempor. ordinat. c. Tam litteras, de testib.* Aliquando vero nullam apponunt reservationem. Ergo reservationem apponendo, tacite insinuat inferioribus concedi, posse in ea dispensare, alias frustranea esset reservatio.

CAPVT

CAPVT XII.

Circa suspensiones in particulari.

DVBIVM XXV.

De susci-
piendo Or-
dinem ab
Episcopo
excommu-
nicato.

Si quis recipiat Ordinem, vel consecratio-
nem Episcopalem ab Episcopo excommu-
nicato ignorans eum defectum: suspensi-
tione ab Ordinis sic suscepti execu-
tione?

116
Nonnulla
suppono.

ERTVM est, ab executione
ordinis suscepti suspendi, qui
recipit Ordinem, seu consecratio-
nem Episcopalem ab Episcopo
excommunicato, suspensio, vel
interdicto irregulari simoniaco, haeretico, vel
Schismatico. c. Daiberum i. q. 7. Opus autem
esse, ut praedicti sint ab Ecclesia vitales denun-
ciationem ante denunciationem ab ipsa tole-
rantur, & potestatem conferendi Ordines in
favorem fidelium retinent: deoque recipien-
tes nulla suspensione illigantur. Quaesitum
vero, num si quis laborans ignorantia proba-
bili praefati defectus in ordinante Episcopo,
recipiat ab eo Ordinem, ab eius executione
suspendatur?

117
Suspenditur quidem. Quia haec privatio ab
executione Ordinis non videtur apposta in
penam delicti ipsius ordinati: sed in iniuriam,
& derelictionem ordinantis; ad cuius finem
parum refert, quod ordinem scienter vel igno-
rante recipit. Sic Glof. ad cap. Si qui a Simo-
niacis i. q. 1. & ad c. Ab excommunicationis, 9. q. 1.
Covar. ad c. Alma, p. 1. §. 6. p. 6. Suar. d. 31. sect. 1. n.
64. Alteri de consil. l. 2. d. 9. c. 4. Sayr. l. 4. thes. c. 14.
n. 3. Bonac. aliis relatis, 10. 3. de consil. in partia. d.
3. q. 1. p. 10. n. 4.

118
Non sus-
penditur.
Non nullus est textus, ex
quo colligi possit, stante praedicta ignorantia,
hanc censuram contrahi: imo contrarium effi-
caciter deducitur ex c. Si qui simoniacis i. q. 1. &
ex cap. Ordinationes 9. q. 1. & ex cap. 1. & 2. de
Schismaticis, & ex Cap. Per tuas, de simonia. 3. 4.
Ita Innoc. ad cap. 1. de Schismaticis, num. 4. Abbas
ad cap. Veritatis, num. 46. de dolo, & contum. Al-
fonso Casto lib. 2. de leg. Penalibus, cap. 1. §.
concl. 3. Manu. sum. to. 2. c. 19. Coninch d. 15. dub.
5. num. 32. Hurtad. de Suspens. difficultat. 1. 3. nu.
mer. 34.

119
Hoc proba-
bilior.
Hoc probabilius esse crediderim. Falsum est
enim, hanc inhabilitatem positam non esse
in penam delicti ab ordinato commissi in
receptione Ordinum ab excommunicato, ut
rependenti allegatos textus facile constare
potest.

DVBIVM XXVI.

Suspensionem latam in Cap. Cum illo-
rum, de sentent. excommunication. De eo, qui
contra eum qui excommunicatione ma-
iori ligatus Ecclesiasticos Ordines susci-
pit: incurritne qui Ordines minores sic
recipit?

De eo, qui
excommu-
nicatione li-
gatus Ordi-
nes Eccle-
siasticos re-
cipit.

CAp citato ait Innocent. III. Nonnulli Ec-
clesiasticam censuram negligentes in excō-
municatione positi Ecclesiasticos Ordines recipere
non formidant. Quid autem de his fieri de-
beat Apostolicum sapientium oraculum imploratur,
& c. Suspensionem hoc textu afficitur, qui excom-
municatione maiori ligatus ob Clerici percul-
sionem Ordinem aliquem suscipit. Quod
Doctores ad omnes, qui excommunicatione
ab quolibet alia delicta gravantur non imme-
rito extendunt. Quia Pontifex, cum ad deci-
sionem procedit, generaliter loquitur. Et quia
non est specialis ratio, ob quam susceptio Or-
dinum in excommunicatione ob Clerici percul-
sionem potius, quam in excommunicatione
ob alias causas quis huic censuræ subiciatur.
Porro primam tonsuram sic recipiens hac pec-
na non afficitur. Quia licet prima tonsura cō-
muni modo loquendi Ordo appellatur: at stric-
te ac proprie loquendo ab Ecclesiasticis Ordi-
nibus distinguitur, ad illosque recipiendos est
dispositio. Suar. d. 31. sect. 1. n. 58. Filline. rr. 17. c.
94. & alij. Quaesitum vero, an suspensionem
hanc incurrat, qui excommunicatione maiori
irretitus Ordines minores suscipit?

Non incurrit. Quia cum textus generatim
loquatur, Ordines accipere nō formidant, de or-
dinibus Sacris est intelligendum. Hoc enim
vocabulum Ordo pro famosiore affolet stare.
Sic Nauar. lib. 5. Consil. titul. de excommuni. consil.
28. a nu. 2. usque ad 16. Avila p. 7. d. 9. section. 1.
dub. 6.

Incurrit quidem. Quia vere sunt Ecclesia-
stici Ordines, & praesens textus de suscipientibus
Ordines Ecclesiasticos loquitur. Ita Suar.
de Consil. d. 31. sect. 1. numer. 59. Filline. trach. 17.
n. 94. Bonac. d. 3. q. 1. p. 10. n. 3.

Primam sententiam nullatenus admitto, cū
minores Ordines vere Ordines esse non dubi-
tem Ecclesiasticos. Et forte ob hanc causam
textus non dixit, Ordines Sacros, sed Ecclesiasti-
cos, ut tam minores, quam maiores compre-
henfi censerentur.

DVBIVM XXVII.

Suscipiens Ecclesiasticos Ordines suspensi-
one, vel Interdicto innodatus subicitur
huius suspensioni, ac si excommunica-
tione maiori afficitur suscipere?

AD incurrendam praefati Cap. penam,
necessarium est, ut suscipiens Ecclesia-
sticos

120
Nonnulla
primito.

121
Non incur-
rit suspen-
sionem.

122
Suspensionē
incurrit.

123
Hos sequor.

124
Quaestio-
nis
satus.

sticos Ordines excommunicatione maiori ligatus sit. Quia nomine excommunicationis ab solvere prolati maior tantum intelligitur. Bonac. 10. 3. de cens. d. 3. q. 1. pun. 6. n. 1. Quæsierim vero, num suscipiens Ecclesiasticos Ordines suspensione, vel interdicto innodatus huic pœnæ subiiciatur, ac si maiori excommunicatione innodatus esset?

125
Subiicitur. Subiicitur quidem. Quia in hoc æque delinquit, & Ecclesiasticam disciplinam contemnit, ac si in excommunicatione positus Ordines Ecclesiasticos reciperet. Sic Couar. ad cap. Alma mater. p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. l. 4. c. 3. 4. Harius Alteri. 10. 2. d. 10. c. 6.

126
Non subiicitur. Nō subiicitur. Quia præfatus textus Capitis Cum illorum solum de suscipientibus Ordines Ecclesiasticos in excommunicatione loquitur. Ita Auila part. 7. d. 1. section. 1. dub. 6. Suarius d. 31. sect. 1. num. 58. Bonac. tom. 3. d. 3. q. 1. punct. 6. num. 3.

127
Hoc longe verius. Hoc longe verius existimo. Nam licet æque delinquat, qui Ordines suscipit suspensione, aut interdicto innodatus, cum textus de solo excommunicato loquatur, dispositio pœnalis ob rationis identitatem non est extendenda.

DVBIUM XXVIII.

Excusaturne ab hac Cap. Cum illorum suspensione, qui Ordines suscipit excommunicatione innodatus, si ignarus probabiliter sue excommunicationis, vel prohibitionis huius Ecclesie sit?

128
Non excusatur. Minime excusatur. Quia hæc non tam est pœna, quā quædā inhabilitas, quæ absque culpa contrahi potest ideoque eo c. Cum illorum non solum scientes, se esse excommunicatos, sed etiā illius celsæ ignari, aut ignari iuris, quo tenentur, suspensioni subiiciuntur. Sic Couar. ad c. Alma. p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. lib. 4. de irregul. c. 34. numer. 4. Alterius 10. 2. d. 10. c. 6. dub. 2.

129
Excusatur plane. Excusatur omnino in foro conscientie. Quia negari non potest, hanc suspensionem esse pœnam, cum sit privatio executionis Ordinis suscepti, & officij possessi: & consequenter iuris quæsti: At pœna, cessante, culpa, contrahi nō potest. Ergo proculdubio à suspensione excusatur. Ita Panormit. ad c. Veritatis, de dolo, & contum. n. 46. & ad c. Cum illorum, de sent. excomm. n. 15. Bonac. d. 3. q. 1. pun. 6. n. 2. Suar. d. 31. sect. 1. n. 59. Filliuc. tr. 17. n. 94.

130
Verius hoc mihi. Hoc verius esse credo, Cui non obest, quod ignorantes suam excommunicationem, vel ius, quo tenentur, illo in Cap. suspendantur, seu depōnantur. Quia id intelligendum est de ignorantia vincibili, ac lethaliter culpabili. Nam inuincibiliter ignorantes excommunicationem seu Ecclesie prohibitionem solum in foro externo suspensi, seu depōsi censi debent, ideo quod in foro externo nulla huius rei probabilis ignorantia præsumatur.

DVBIUM XXIX.

Suspenditur ab executione Ordinis in Cap. Si dines ab aliquo ausus fuerit, quis Ordinem suscipit ab alieno Episcopo absque proprii Ordinarij facultate. Hæc Suspendio estne ipso iure lata ex proprii Ordinarij licentia.

Est lata ipso iure. Quia hoc manifeste ex his verbis eiusdem c. Probatur, ibi: Irrita sit. Non est huiusmodi ordinatio. Et c. Illud quoque 1. diff. 7. ve lata ex dicitur, Non sit rata ordinatio eius. Sic aliqui vi illius Doctores, quos pressio nomine, memorat Ca. textus. Stro Palao de Censur. disputation. 4. punct. 10. numer. 4.

Non est ipso iure lata, sed ferenda. Quia in præfatis Capitibus esto dicitur, Irrita sit, Non est Rata non sit, intelligi debet, per sententiam. vi textus Quia est benignior interpretatio, & textui illius accommodata. Quod satis colligitur ex Conc. Nicæno c. 17. vnde illi textus sunt deducti, dicitur enim ibi: Irrita erit, scilicet sententia accedente. Ideoque in Cap. Translationem, de tempor. ordinat. dicitur, Interdicenda illi est Ordinis sic suscepti executio. Ita Suar. d. 31. sect. 1. num. 13.

Idem censeo. Vnde ex vi horum Capitum persuaderet, hanc suspensionem nomine esse ipso iure latam, sed ferendam, si contrarium adducere non contineretur in Extrau. Pij V. que in videretur caput, Cum ex Sacrorum, quæ est sexta illius in Bullario, eamque refert Salcedo præf. cap. 26. & alij. Scio tamen aliquos esse casus, in quibus permittitur ab alieno Episcopo sine licentia proprii ordinatio. Primus est, si proprius Episcopus ab executione ordinis sit notorie suspensus, eo quod subditum alterius Diocesis sine debita facultate ordinaverit: eo casu subditis facultas conceditur, ut ab alieno Episcopo Ordines recipiant. Cap. Eos, qui, de tempor. ordinat. in 6. Secundus est, si per triennium quis commoretur cum alieno Episcopo tanquā eius familiaris, seu de eius familia, & beneficium, quacumque fraude cessante statim ab illo recipiat: poterit primam tonsuram, & reliquos Ordines, tam minores quam minores ab illo recipere absque proprii Ordinarij licentia. Trident. sess. 23. capite nono. Tertius est, quando quis censetur, proprium Episcopum ratam ordinationem habiturum, illa enim ratihabitio præsumpta censetur facultatis concessio. Argum. Cap. Lugdunensis ultim. 9. questio. 2. Vbi D. Epiphanius ordinavit quendam ex Diocesi D. Ioannis Chrysostomi absque expressa eius facultate: quod sanctus vir non egisset, si ei detrimentum fore perpenderet. Tradit ita Glossa, Reginaldus libr. 32. tract. 2. c. 69.

vers. sunt autem. Suarius disputation. 31. section. 1. numer. 17.

* *

Seccio II. De Suspensione, Dubia. 281

D V B I V M XXX.

De eo, qui
recipit or-
dines a
proprio E-
piscopo
exercente
Pontifica-
ta in alie-
na Diocce-
si.

Suspensio nem latam in Cap. Episcopum, 9. quæstion. secund. & in Tridentin. sess. 6. c. 5. adversus eum, qui ab Episcopo proprio exercente Pontificalia in aliena Diocesi sine Episcopi illius loci licentia Ordines suscipit, an incurrit qui solum primam tonsuram recipit?

134
Incurrit
quidem.

Incurrit quidem. Quia Episcopus conferens primam tonsuram Pontificalia exercet, cum solum Episcopis, seu iurisdictionem quasi Episcopalem habentibus datum sit eam conferre. Neque obest, quod in suo cubiculo eam conferre possit, nam etiam ibi, potest Canonicum consecrare, cum tamen alis collatio rō- suræ, & consecratio Pontificalis usus sit. Sic Rebus. *praxi beneficii. de Cleric. ad Sacros Ordines male promotis. Gloss. 1. nu. 4. Alteri. 10. 2. d. 10. c. 2. Bona. c. tom. 3. de cens. d. 3. quæstion. 1. pun. 1. 1. nu. 2.*

135
Non incurrit.

Non incurrit. Quia prima tonsura, spectato iuris rigore, non est Ordo, sed Ordinis dispositio, & ab Ordinibus sepe distinguitur: ut manifeste constat ex Trident. sess. 14. c. 2. ibi: *Ad Sacros Ordines, aut minores Ordines, vel primam tonsuram promovere, seu ordinare valeat. Ita Henric. l. 3. c. 6. n. 6. Suarius dispus. 31. section. 1. nu. 2. 1.*

136
Hoc tenet,
et comprobatur.

Et si Episcopus ob primæ tonsuræ collationem in aliena Diocesi absque licentia Ordinarij illius loci à Pontificalium executione suspendatur: prima tonsura initiatus suspensionem ibi latam non incurrit. Quia tonsura nullum speciale munus, habet à cuius executione ea initiatus suspendi valeat. Monco, ordinatum sine licentia sui Episcopi ab alio Episcopo in aliena Diocesi absque debita facultate duas suspensiones incurrere, vñ, quia sine litteris dimissoriis: alteram, quia ab eo Episcopo in eo loco Ordines maiores, vel minores suscipit; posseque vnam suspensionem ab alia separari: ideoque non se impedire, quominus simul contrahantur.

D V B I V M XXXI.

De ordina-
to, non ser-
vatis tēpo-
ris interdi-
ctis.

Suspensionem latam contra ordinatum non servatis temporum interdictis, contrahitne qui duos Ordines Sacros eodem die absque Pontificis dispensatione recipit?

137
Non incurrit.

Non incurrit. Quia in *Cap. Litteras, de temporib. ordinat. die ordinato Diaconatu & Presbyteratu eodem die decernitur, ab executione officij Sacerdotalis manere suspensū, quovsq̃ Pontifex aliter disponat. At non fertur lex pro aliis casibus, sed casui ibi relato arctatur dispositio. Sic Suar. dubius tamen sed non mediocriter inclinans dispus. 31. section. 1. nu. 41.*

138

Incurrit profecto. Quia verum non est, in *Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.*

præfatio c. Litteras, legem non statuas de omnibus decretis casum specialem referenti- bus idem dici posset. Ita Nauar. summ. c. 27. n. 71. Maiol. lib. 4. de Irregular. c. 11. Vinald. titul. de susp. n. 47. Savr. l. 4. thes. c. 14. n. 25. Bonac. 10. 3. d. 3. q. 1. pun. 4. n. 5.

Incurrit
profecto.

Hoc certum esse reor. Quia textus in c. Innotuit, de eo, qui furtive Ordinem suscepit, dicit. De iis, qui subdiaconatus, & Diaconatus Ordinem simul susceperunt, De iuris rigore in susceptis Ordinibus ministrare non debent. Ibiq̃ potestas dispensandi Abbati, & Episcopo remittitur, si Religionem intraverint. Secus summo Præfati reteratur.

149
Hoc certum
esse reor.

D V B I V M XXXII.

Ferturne ipso iure suspensio adversus eum, qui per saltum promovetur, hoc est, qui in Ordinem superiorem, prætermisso inferiori, ascendit?

De eo, qui
per saltum
promove-
tur,

Non fertur ipso iure. Quia c. Sollicitudo 52. solum mandatur Episcopo prohibere ab officio Sacerdotis Presbyterum, per saltum promotum donec Diaconatum prætermisum recipiat. Quod arguit, suspensionem non esse ipso iure latam. Item cap. ult. de Cleric. per saltum promotum non indicat ipso iure esse suspensum recipiens per saltum Sacros Ordines. Solum enim eo ex textu colligitur, non esse permittendum sic ordinatum Ordinem prætermisum recipere, neque in recepto ministrare, quovsq̃ condignam de delicto poenitentiam præstet. Verba vero Concilij Tridentin. sess. 23. c. 14. (mox referenda pro sententia secunda) exponi possunt, non de propria dispensatione alicuius impedimenti contracti, sed de permissione absque impositione alicuius suspensionis, vel poenæ. Sic Turrecr. ad cap. Sollicitudo artic. 4. Et ibi. Archidiaconus & Præpositus Angel. de Irregularitas 1. num. 26. Armil. eodem numer. 68. Bernard. Diaz præf. c. 29. Et probabile reputat Suar. & Auila citandi.

140
Non fertur
suspensio.

Ipsa iure fertur. c. unic. de Cler. per saltum promotus, de subdiacono, qui prætermisso Diaconatu Presbyteratum suscepit, inquit Pontifex. Mandamus, quatenus condignam poenitentiam pro negligentia huiusmodi iniungas eidem: quæ peracta ipsam in Diaconum ordinare procuret, & sic de misericordia eum ministrare permittas in Ordine Sacerdotis. Ergo ob prædictum delictum impeditur erat promotus à susceptione Ordinis prætermisum: & ab administratione Ordinis suscepti. Et in Tridentino sess. 23. cap. 14. id supponitur: siquidem dicitur: Cum promotus per saltum si ministraverint, Episcopus ex legitima causa potest dispensare. Si igitur dispensatione indigent: ergo vinculo aliquo ligati erant: quod nullum aliud esse potest, nisi suspensionis: siquidem non solum impediuntur à susceptione Ordinis prætermisum, sed etiam à suscepti administratione. Ita Sylvest. verb. Irregularitas quæstion. 11. Sotus in 4. dist. 25. quæstion. 1. art. 3. Nauar. summ. c. 25. n. 71. & c. 27. n. 244. Suar. d. 31. sect. 1. n. 35. Auila p. 7. d. 9. dub. 2. Bonac. 10. 3. d. 3. q. 1. pun. 1. nu. 1. Filliuc. tract. 17. c. 5. quæst. 8. Barbosa de potest.

141
Fertur pla-

B b Episc.

Episc. alleg. 47. n. 1. Hurtad. de suspens. diffic. 3. n. 30. & alij.

142
Prima sen-
tentia non
placet.

Nullatenus prima sententia mihi placet. Quia videtur esse textum violenta expositio. Et quia Tridentinum concedit Episcopo potestatem dispensandi cum promotis per saltum si non ministraverint. Supponit ergo post ministrationem dispensare non posse; quod verum esse non posset, nisi ex ministratione irregularitatem incurreret ob violatam suspensionem & ordinationem per saltum contrariam.

DVBIVM XXXIII.

De Sacerdote, qui sine Parochi licentia iungit eius ipsos, aut eos benedicit.

Suspensio lata à Tridentino scilicet 24. cap. 1. contra Parochum vel alium Sacerdotem qui alterius Parochi sponso sine eorum Parochi licentia iungit, aut benedicit: est, ne non solum ob officio, sed etiam à beneficio suspensio?

143
Est suspensio ab officio & beneficio.

Hæc suspensio aduersus Parochum, vel quemlibet Sacerdotem sacularem aut Regularem, est non solum ab officio, sed etiam à beneficio. Quia absolute fertur, & sine ulla distinctione. At si Concilium vellet huiusmodi Sacerdotes à solo officio suspendere proculdubio exponeret. Sic Bonac. tom. 3. disput. 13. question. 3. punct. 5. numer. 7. Filliuc. tractat. 17. num. 101.

144
Non est nisi ab officio solum.

Est suspensio ab officio solum, seu munere Sacerdotali Quia fertur non solum in Sacerdotes saculares, sed & in Regulares, ac per modum vnus, & consequenter ab aliqua actione, quæ illis sit communis. Ita Suar. d. 31. sect. 3. num. 18. & probabile iudicant Bonac. ac Filliuc. ubi supra.

145
Hoc probabilius.

Probabilius id ego esse ceciderim. Nam pena culpæ debet commensurari. Cum autem culpa solummodo sit aduersus Sacerdotale officium, pena suspensionis solum Sacerdotale officium spectare debet.

DVBIVM XXXIV.

Excommunicatio lata in Clement. 1. de priuilegiis contra Sacerdotem Regularem, qui matrimonio assistit absque Parochi licentia: cessatne ob impossitiam hanc à Tridentino suspensionem?

146
Cessat quidem.

Cessat quidem. Quia vere sunt Ecclesiastici Ordines, & præsens textus de suscipientibus Ordines Ecclesiasticos loquitur. Ita Suarius de censur. disputatione trigesima prima sessione secunda numero quinquagesimo nono. Filliuc. tractatu decimo septimo numer. 94. Bonacin. disp. 3. question. 1. punct. 6. numer. 3.

147
Hoc sequor.

Primam sententiam nullatenus admitto, & minores Ordines vere Ordines esse non dubitem Ecclesiasticos. Et forte ob hanc causam textus non dixit, Ordines Sacros, sed Ecclesiasticos.

sicos, vt tam minores, quam maiores comprehensi censerentur.

DVBIVM XXXV.

Suscipiens Ecclesiasticos Ordines Suspensionem, vel Interdictum innodatus subiicitur huic suspensioni, ac si excommunicatione maiori affectus susciperet?

Ad incurrendam præfati c. penam, necessariū est, vt suscipiens Ecclesiasticos Ordines excommunicatione maiori ligatus sit. Quia si non, nomine excommunicationis absolute prolato maior tantū intelligitur. Bonac. to. 4. de cens. d. 3. q. 1. punct. 6. n. 1. Queritur verò; num suscipiens Ecclesiasticos Ordines suspensionem vel interdictum innodatus huic penæ subiiciatur, ac si maiori excommunicatione innodatus esset?

Subiicitur quidem. Quia in hoc æque delinquit, & Ecclesiasticam disciplinam contemnit, ac si in excommunicatione positus Ordines Ecclesiasticos recipere. Sic Couar. ad c. Alma mater, p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. l. 4. c. 34. Alteri. to. 2. d. 10. c. 6.

Non subiicitur. Quia præfatus textus Cap. Cum illorum solum de suscipientibus Ordines Non subiicitur Ecclesiasticos in excommunicatione loquitur. Ita Auila p. 7. d. 1. sect. 1. dub. 6. Suar. d. 31. sect. 1. n. 5. Bonac. to. 3. d. 3. q. 1. punct. 6. n. 3.

Hoc longe verius existimo. Nam licet æque delinquat, qui Ordines suscipit suspensionem, aut interdictum innodatus, cū textus de solo excommunicato loquatur, dispositio penalis ob rationis identitatem non est extendenda.

DVBIVM XXXVI.

Excusaturne ab hac C. Cum illorum suspensionem, qui Ordines suscipit excommunicatione innodatus, si ignarus probabiliter sua excommunicationis, vel prohibitionis huius Ecclesie sit?

Inimè excusatur. Quia hæc non tã est pena, quam quædam inhabilitas, quæ non contrahi potest. Ideoque eo c. excusatur, illorum non solum scientes se esse excommunicatos, sed etiam illius censuræ ignari, aut ignari iuris, quo tenentur, suspensioni subiiciuntur. Sic Couar. ad cap. Alma, p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. libr. 4. de irregul. capit. 34. num. 4. Alteri. tom. 2. d. 10. cap. 6. dub. 2.

Excusatur omnino in foro cōscientiæ Quia negari non potest, hanc suspensionem esse penam cum sit priuatio excommunicationis Ordinis suscipiendi, & officij possessi: & consequenter iuris questi: At penæ, cessante culpa, contrahi non potest. Ita Panormit. ad c. Peritatis, de dolo, & contum. n. 46. & ad cap. Cum illorum, de sent. excom. n. 15. Bonac. d. 31. sect. 1. n. 59.

Seccio 11. De Suspensione Dubia. 283

DVBIVM XXXVII.

An predicta pena sit excommunicatio, non suspensio?

155 **E**st excommunicatio, non suspensio. Quia separatio ab Altari, quæ huiusmodi delinquenti indicitur illis verbis: *A Sacro Corpore, & Sanguine Domini nostri Iesu Christi sit suspensus anathema* dici solet. *Cap. Engel. tridam 3. question. 4. & Cap. Nemo per ignorantiam, de consecrat. dist. 1.* Sic Archidiacon. ad *Cap. Nihil*, asserens indici imbi Sacerdotibus illud gerentibus excommunicationem minorem, Maiol. l. 3. c. 16. affirmans, indicam esse in illo cap. minorem excommunicationem.

147 **E**st suspensio, non excommunicatio: suspensio inquam ab officio Sacerdotali celebrandi. Quia separari à Corpore, & Sanguine Domini nequit Sacerdos, nisi à celebrandi munere separetur. Ita Castro Palao de *conf. d. 4. pun. 10. §. 1. n. 1.*

157 **V**erius hoc esse credo. Nec huic resolutioni obitare textum in *Cap. Nihil*, ubi (fateor) expresse de excommunicatione sermo habetur. Nam ibi excommunicatio ferenda indicitur ob Sacrificiū ex quacunque occasione inchoatū, si relinquantur. At in *c. Nullus Episcopus*, suspensio indici videtur si relinquantur Sacrificiū imperfectum, ut alius Episcopus, vel Presbyter illud perficiat, ut colligo ex illis verbis. *Nullo modo audeat*, data occasione, recedere, ut ab alio Episcopo, vel Presbytero Missarum solemnia suppleantur.

DVBIVM XXXVIII.

Suspensio lata in Concil. Toletano, qua refertur in Cap. Relatum, de consecr. dist. 2. contra Sacerdotem Sacrificantem, & se communione suspendentem: est ne propria suspensio?

158 **E**X Concilio Toletano in *c. Relatum* Sacerdos Sacrificans quidem, sed se à Communionē suspendens culpabiliter, à gratia communionis, qua sese indecenter priuauit, per annum ipso iure repellitur; ipso, inquam iure, ut demonstrant illa verba textus: *Anno uno repulsum se nouerit*. Non enim actionem futuram denotant, sed præsentem & à lege appositam. Quæserim vero, an hæc sit propria suspensio, an excommunicationis, vel interdicti species?

159 **N**on est propria suspensio, sed quædam species interdicti. Quia id innuere videntur illa verba: *Repulsum se nouerit*, id est, anno vno à Communionē intelligat. Sic nonnulli. Quos, presso nomine, memorat Palao de *conf. d. 4. pun. 10. §. 2. n. 6.* Eorumque sententiam ait esse probabilem, cum contrariam probabiliorē esse affirmet.

160 **E**st propria suspensio, non interdicti, vel excommunicationis species. Quia Sacerdos communionem in Sacrificio omittens non prohibetur à communionē more laicorum recipiē. *Escob. & Mend. Theol. Morah. Tom. VI.*

das sed à Sacrificio: & consequenter prohibetur à celebratione, quæ est vera suspensio. Ita Maiol. de *irregul. l. 3. c. 16.* Bonac. *to. 3. de conf. d. 3. q. 3. pun. 3.* Sayr. l. 4. thes. c. 15. n. 2. Alteri. *to. 2. d. 11. c. 1.* Palao citat.

Cum his opinor, adiciens, si Sacerdos vtrâque speciem consecrans, vnam tantum malitiose assumat, & ab alia se indecenter suspendat, ea tantum directe priuari indirecte tamē ab vtraque recipienda suspensio: cum non possit vnam sine alia recipere, Doctores citati annotarunt.

161

Cum hi opinor.

DVBIVM XXXIX.

In Cap. Tanta, de excessib. Prælat. lata estne suspensio ipso contra eos, qui Ordine viuunt in loco interdicto?

De eo qui Ordine vtitur in loco interdicto.

Lata est ibi ipso iure suspensio. Quia hoc in *c. sententia* datæ ab Episcopo violante interdictum, & collationes, ac institutiones, beneficiorum ab eodem factæ decernuntur irritæ, & inanes. Ergo quia suspensio affectus fuit, dū Ordine in loco interdicto est usus. Sic *Glos. ad c. Tanta v. Irrita sup. Syluest. v. Interdictum 6. n. 1.* Angel. eodem. 7. n. 7. Aymil. ibid. n. 58.

162

Lata est ibi suspensio.

Non est illo in *c. lata*. Quia sententiæ datæ ab illo Episcopo, qui interdictū violauit, nō decernuntur irritæ, qui suspensus erat à iurisdictione ob violationē interdicti; sed quia iniuriæ erant. Vnde non omnes sententiæ, & collationes ab eo factæ irritantur: sed ex tantum quæ occasione interdicti violandi prolatae fuerunt: ut ibidē cauetur in *p. 2.* illius textus. Manifestū ergo est, non ferri ipso iure suspensionē, siquidē dicitur eos, qui prædictū interdictū violarunt, *authoritate Apostolica ab officio, & beneficio suspendendos*. Inducitur ergo sententia ferenda: non ipso iure lata. Ita Filliac. *ir. 17. n. 98.*

163

Lata non est.

Existimo probabilius esse ex *c. Tanta* minime colligi latam esse ipso iure suspensionem. Scio equidem alios hanc suspensionem ex aliis Capitulis probare conati, nempe ex *c. Postulasti*, de *Cler. excommunic. ministr. ex c. Episcopus*, *rum, de prinil. in 6. c. 13. qui, de sent. excom. in 6.* Attamen ex nullo horum textuum suspensio probatur. Non ex *Cap. Postulasti*, quia ibi asseritur Clericos violatores interdicti, si sæculares sint, beneficiis spoliandos: si vero Regulares, in arctum Monasterium detrudendos: quod penam ferendam denotat, non latam. Neque ex *Cap. Episcoporum*, quia solum continetur quædam species interdicti laicis ac Clericis communis scilicet ab ingressu Ecclesiæ prohibitio. Nec ex *Cap. Is, qui*, ibi enim non suspensio, sed irregularitas quædam indicitur: siquidē ineligibilis redditur. Præterquam quod illa textus verba: *Adco efficitur ineligibilis, ut neque ad eligendum cum aliis debeat admitti*, non videntur sententiam latam, sed ferendam continere.

164

Idem assera ostendens nullo ex c. esse latam, sed ferendam.

Bb 2

DVBIVM

D V B I V M XL.

De electo-
re, qui per
abulum se-
cularis po-
testatis ali-
quē ad be-
neficiū eli-
git.

165
Status qua-
sionis.

Suspensionem in Cap. Quisquis, de electio. ipso iure incurritur elector, qui per abulum secularis potestatis aliquem ad beneficiū Ecclesiasticum eligit, suspensionem inquam, seu privationem potestatis eligendi?

165 **S**Cio aliquos affirmare, ferri suspensionem in *Cap. citato*, aduersus electores, qui per abulum secularis potestatis aliquem ad Ecclesiasticum beneficium eligunt. Sed verius esse puto cum Glossa *verb. Suspendantur*, Suar. *disputatione trigesima prima sectione tertia numer. 12.* & aliis, suspensionem ab officiis, & beneficiis non esse ipso iure latam sed ferendam, uti constat ex illis verbis: *Ab officiis, & beneficiis penitus suspendantur per triennium.* Nam verbum *suspendantur* Iudicis denotat actionem. Quæserim vero, num suspensio, seu privatio potestatis eligendi, quam incurrunt, sit ipso iure lata?

166 **E**st quidem. Quia textus profatur, *Eligendi Est ipso iure tunc potestate privari id est, privati iam, seu suspensi tunc potestate eligendi à Iudice suspendantur ab officiis, & beneficiis.* Sic Suar. *citatus, n. 12.*

167 **N**on est lata ipso iure, sed postea triennali suspensione ab officiis, ac beneficiis. Quia illa verba hunc sensum reddunt: Qui præfatam electionem per abulum secularis potestatis præsumperint celebrare, ab officiis, & beneficiis penitus suspendantur per triennium, quæ suspensione durante, eligendi potestate sint privati. Ita Gloss. *v. Tunc.* Alteri. *to. 2. d. 16. c. 5. fine.* Bonacin. *tom. 3. de cens. d. 3. quæst. 4. punct. 5. num. 3.*

168 **P**robabilius hoc esse existimo adiciens, *Hoc tenens, Episcopos huic poenæ non subiaci.* Quia illorum in hac parte expressa mentio facta non est. Præterquam quod ipsi ibidem aliter puniri cauentur. Electum vero electioni illi consentientem electionis commodo carere, reddique ineligibilem, & absque dispensatione non posse ad aliquam eligi dignitatem. Censetur autem electio fieri cum abusu secularis potestatis, quando secularis potestas absque Pontificis privilegio se electioni immiscet, & auctoritatem illi præbere intendit. Quod si electores Ecclesiastici libere permittant, præfatis poenis subiiciuntur.

D V B I V M XLI.

De Clerico
beneficia-
rio, qui Ec-
clesiā alie-
nis debitis
grauat.

169
Status qua-
sionis.

Suspensio contenta in Cap. Si quorundam 2. de solutionib. aduersus Clericos beneficium habentes, qui Ecclesiam alienis debitis gravant &c. estne summo Præsuli referenda?

169 **C**ontinetur in eo *Cap. suspensio contra Clericos beneficiū habentes, aut alicuius*

Ecclesiæ curam qui Ecclesiam debitis aggrauant alienis, seu litteras, vel sigilla alicui concedunt, quibus Ecclesia possit obligari: Hi quidem ab administratione spiritualium, & temporalium ipso iure suspenduntur. Et insuper decernitur, Ecclesiam ad solutionem eiusmodi debitorum minime teneri, nisi quatenus in utilitatem conuersa sint. Quæstio autem est, an suspensio hæc sit Pontifici referenda?

Referenda quidem est. Quia hæc suspensio videtur per modum poenæ, & non per modum censuræ lata esse. Sic Panormit. *ad Cap. Si quorundam, numero quinto.* Suarius *d. 11. sectione tertia numero secundo Filliuc. tractat. 17. num. 107.*

Non est Pontifici referenda. Quia nullum est verbum, ex quo colligatur hanc suspensionem in puram poenam esse impositam. Ita Bonacin. *tom. 3. de censur. disputation. 3. quæst. 4. punct. 14. num. 8.* Angel. *verb. Suspendit. casu 10.* Syluest. *eodem Par. grapho sexto vers. 10.*

Idem affirmo, adiciens, casu, quo suspensio hæc in puram poenam imposita esset, cum non referretur expresse Episcopo concedendam venire.

D V B I V M XLII.

Suspensio lata in Cap. Hac constitutione, de offic. & potest. Iudicis delegati, contra exercitantes munus conservatoris si de aliis, quam in manifestis iniuriis, & violentis scienter se inuoluntate sine solum suspensio ab officio?

Non est solum suspensio ab officio, sed etiam ab Ordine. Quia hoc in Capite nulla restrictio constituta est. Sic Suar. *de h. 1. sol. non est in sectione tertia numer. 17.* Moneta *de Conservatorib. c. 7. q. 12.*

Est suspensio solum ab officio, non ab Ordine. Quia Gregorius XV. in constitut. edita *Sol. est ab 20. Septembr. anno 1621, quæ incipit, Sanctissimus in Christo Pater.* Solum præscribit suspensionem ab officio Conservatoris; ut in eo Conservator puniatur, in quo deliquit. Ita Palao *de Cens. dispensat. punct. 10. Parag. 2. num. 9.*

Primam sententiam sustineo, si Capitis, *Hac constitutione vim spectem; quia ibi absolute Pontifex loquitur, unde de suspensio. referenda.* ne ob officio, & ab Ordine textus esset exponendus. At si Gregorij constitutioni adhaeream, à solo officio suspensio extenditur ultra annum ab eo die, quo suæ potestatis limites excessit, annumerandum. A beneficio autem nullatenus manet suspensus. Quia neque in *Cap. Hac constitutione*, neque in Bulla Gregorij mentio facta est: & poenæ ultra verborum proprietatem non sunt extendendæ.

D V B I V M

te apponenda, suspensioni, vel interdicto subii-
ciuntur. Ergo.

DVBIVM XLIII.

*Suspensionem latam in Cap. Exigit, de
censi. lib. 6. adversus Clericos inferiores
Episcopo, qui occasione visitationis
Ecclesiarum aliquam pecuniam & tem-
pore visitationis acceperint: incurruntne
recipientes esculenta & poculenta do-
mo sua postmodum infumenda?*

DVBIVM XLIV.

*Episcopus per Oppida Diocesis cursans, ut
Confirmationis Sacramentum conferat,
vel alia similia exerceat, si procuracione
visitationis temporis designatam recipit,
inciditne in hanc suspensionem?*

¹⁷⁶ *Nulla
appone.*
Lata est hæc suspensio à Gregorio XV. ad-
versus Clericos inferiores Episcopo, eorū
que familiares, qui occasione visitationis Ec-
clesiarum sibi subiectarum, aliquam pecuniam
aut munus etiam sponte oblatum accipiunt,
præter moderatum victum sui & suorum pro
tempore visitationis infumendum: nisi infra
mensem duplum Ecclesiæ gratiæ restituerint
vel nisi ex Extravag. unica *Inter communes*,
(ubi tempus restitutionis prolongatum fuit)
infra duos menses præfatam restitutionem ge-
rāt. Quod si Episcopi in hac parte exceßerint,
ab ingressu Ecclesiæ interdicuntur, nisi du-
plum illius, quod acceperint, recipiant. Quæ-
stio igitur est, num recipiens esculenta, & po-
culenta, postmodum sua domo infumenda, hanc
incurrat suspensionem?

¹⁷⁷ *Non incur-
rit.*
Non incurrit. Quia hæc videntur esse levis
materiæ, & insufficientia ad animum Iudicis
pervertendum, quod Pontifex vitare eiusmodi
penam præscribens procurat. Sic nonnulli
in manuscriptis, quod alicui docto haud
improbabile videtur. Et quia *statutum, Parag.*
In nullo, de rescip. in 6. Delegatus permit-
tatur esculenta accipere paucis diebus infu-
menda.

¹⁷⁸ *Incurrit om-
nia.*
Incurrit omnino. Quia Tridentinum ex-
presse statuit, ne aliquid aliud præter victua-
lia pro temporis necessitate ministranda Visi-
tatores recipient: alioquin poenis in Concilio
Lugdun. statutis subiiciuntur. At recipiens es-
culenta & poculenta sua in domo infumenda,
recipit victualia ultra illius visitationis tempo-
ris necessitatem: Ergo suspensionem incur-
rit. Ita Imola & Anchar. ad Clement. 2. de
cer. lib. Praxis nova Episcop. part. 2. c. 3. numer.
65. Marcus Antonin. Genuens. in Manu. Pa-
stor. c. 35. numer. 6 & 7. Barbo. de potest. Episc.
allegat. 73. numer. 54. Bonac. 10. 3. de cens. d. 3. qu.
5. pun. 4. n. 2.

¹⁷⁹ *Auctoritas
resoluitur.*
Existimo si parva sit materia leue constituēs
piaculum, à censura graui quidem poena excu-
lare. Attamen potest quis in domum suam es-
culenta & poculenta ratæ quantitatis, vel qua-
litatis paucis diebus infumenda adducere, ut
materiæ leuitatem proculdubio excedat. Igitur
si illa victualia tanta, aut talia sint, quæ pro-
dignis arbitrio grauem materiam constituent,
huius suspensioni, & interdicto locus erit. Pro-
fecto prædicta esculenta ad domum adducen-
da muneris ratione habent ultra victualia pro
temporis illius necessitate ministranda. At Vi-
sitatores occasione visitationis munus quod-
cumque recipientes ultra victualia eo tempo-
re.

Escol. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

¹⁹⁰ *Quæstionis
statui.*
Solent Episcopi discurre per Oppida, &
villas Diocesis, gratia Sacramenti Confir-
mationis conferendi, vel consuecendi chrisma-
tis, vel Ecclesiæ recentè edificatæ consecran-
di, vel pollutæ reconciliandæ. Quæserim, an
suspensionis poenæ subiiciatur recipiens ob
eam causam procuracionem?

¹⁸¹ *Subiicitur.*
Subiicitur quidem. Quia textus *Exigit, de
Censib. in 6.* huic poenæ subiicit Visitatorem,
qui aliquid ultra victualia pro temporis ne-
cessitate recipit, nō impenso visitationis officio.
At Episcopus recipiens præfatas procuraciones
cū pergit ad illa ministeria exercenda officium
visitationis nō exerceat. Ergo in suspensione in-
cidit. Sic Bonac. 10. 1. de cens. d. 1. q. 5. pun. 4. n. 8.
Barbo. p. 3. de potest. Episc. alleg. 73. numer. 2. & in
remiss. Concilij, c. 3.

¹⁸² *Non subii-
ciuntur.*
Nō subiicitur. Quia ea munera præstans, suas
Ecclesias, suosq; subditos visitat. Ergo quod Vi-
sitatori cōceditur, Episcopo concedendū est, dū
ea munera exerit. Ita Azor. part. 2. l. 3. c. 42. fine.
Castro Palao de cens. d. 4. pun. 10. §. 2. n. 11.

¹⁸³ *Hoc mihi
verum.*
Hoc mihi verius videtur. Quia posito etiam
quod accessus ille ad Ecclesias consecratas, vel
Sacramentū Confirmationis ministrandū, &c.
dici nequeat visitatio: victualium receptio nō
causa visitationis sit, & muneris illius execu-
tione. At textus in *Exigit, & Tridēt.* nō subii-
cit Episcopum suspensioni ob quamlibet vi-
ctualium, aut muneris receptionē ratione visita-
tionis, officio visitationis nō impenso. Camer-
go Episcopus non visitationis occasione, sed
occasione laboris in alio suo munere impensi
recipiat, huic suspensioni non subiicitur.

DVBIVM XLV.

*Si Ecclesia, vel Rector visitandus pote-
statem habeant soluendi Visitatori pro-
curacionem: possuntne laici compelli ad
eam soluendam?*

¹⁸⁴ *Nonnulla
permittit.*
Procuracione seu necessaria ad Visitatoris
victū soluere obligatur quilibet Ecclesiæ,
Monasteria & personæ, quæ visitantur, spectato
iure cōmuni, c. i. & ult. de cens. in 6. & ibi Glos.
cōmuniter recepta. Solū est dubiū de laicis, nū
compelli possint, hanc procuracionē soluere? Et
quidē quando Ecclesia, & Rector pauper est,
cōpellendos esse affirmat Azor. tanquam certū
p. 2. l. 3. c. 42. q. 3. Quia tunc nō ratione sui, sed
ratione sui Parochi, & in illius defectū com-
pellun

Bb 3

pelluntur, ne suo labore visita or defraudet, neque visitatio necessaria omittatur. At si Ecclesia, vel Rector visitandus facultates habeat ad soluendam procuracionem, quaeritur, an laici possint ad eam soluendam compelli?

185
Possunt qui-
dem.

Possunt equidem. Quia visitationis beneficium ipsi recipiunt, neque possunt illud repellere: & consequenter nec valebunt expensas visitationi annexas repellere. Sic Glos. vlt. ad c. Placuit. 10. question. 1. Ioan. Andre. & Imola ad c. Romana, de cens. in 6. Azor. p. 2. l. 3. d. 42. q. 3.

186
Non possunt.

Minime possunt. Quia cum Praelati Ecclesiastici praecipue ad visitandas Ecclesias, loca pia, & personas Ecclesiasticas procedant, ab his vult Ecclesia, ut expensae exigantur, non à laicis, quos ex consequenti visitant, nisi voluntarie illas concedant. Ita Glos. ad c. Placuit. & ad c. 1. de cens. in 6. v. Laicos. Et id declarauit Sacra Cardinalium congregatio teste Barbo. parte tertia de potest. Episc. allegat. 73. numer. 45. Bonacin. disputat. 3. question. 5. punct. 4. numer. 13.

187
Hoc desido.

Hanc doctrinam adeo veram existimo, ut etiam quando Ecclesia, illiusque Rector pauperes sunt, neque facultatem habent procuracionem soluendi, laici compelli non debeant, sed gratis visitatio facienda est, & visitatores propriis expensis alendi. Quod à fortiori procedit, cum Hospitalia, aliaque loca infirmorum visitant, à quibus procuraciones exigi nequeunt. Vti decisum referunt Barbosa nu. 50. & Bonacin. 10.

D V B I V M XLVI.

Ecclesia Civitatis, ubi Episcopus Cathedram habet, vel illarum Rectores debentne cum visitantur, procuraciones soluere?

188
Non debet.

Non debent. Quia illa victualia necessaria non sunt Episcopo visitanti, cum in propria domo existens ex propriis se sustentare possit. At prohibentur Visitatores quidquam recipere nisi pro temporis illius necessitate, quae non adest, dum Ecclesiae, Urbis, ubi Episcopus Sedem obtinet, visitantur. Sic Praxis noua Episcoporum. p. 2. c. 3. num. 65. Barbo. p. 3. de potest. Episc. alleg. 73. nu. 46. referens id à Sacra Congregatione esse decisum. Quinimo idem Barbosa, relato Marco Antonio Genuensi in Mann. past. c. 35. num. 9. existimat, nec posse Episcopum procuracionem recipere ab Ecclesia, ex qua posset ad propriam domum ad praedium redire, ductus illis verbis Tridentini sess. 24. c. 3. Exceptis tantum victualibus, quae sibi, aut suis frugaliter, & moderate pro temporis tantum necessitate, & non ultra erunt ministranda.

189
Debent
plane.

Debent quidem soluere. Quia nullo textu à solutione procuracionum eximuntur. Nam etsi ea victualia necessaria non sint Episcopo, cum in propria domo possit se ex propriis sustentare: at sunt conuenientia, ut decentius su-

stentetur, aliàs Episcopus diues non posset ab vlla Ecclesia Diocesis procuraciones receptare. Ita Abbas ad cap. Venerabile, de censib. Godef. sum. tit. de simonia. §. sunt autem. Henric. ad c. Cum Apostolus, de censib. Azor. p. 2. l. 3. c. 41. quest. 4.

His adhæreo. Nam procuraciones non solum ob sustentandum Episcopum, sed in subiectionis debitae signum, & recognitionem offeruntur; si enim solum ad sustentationis necessitatem nullo in Oppido visitans Episcopus praedictus posset procuracionem accipere.

D V B I V M XLVII.

Episcopus, vel eius substitutus plures Ecclesias eodem die visitans, potestne à suspensione liber à singulis integras procuraciones recipere, ac si vnam tantum visitaret?

Minime potest. Quia id prohibuit Bonifacius VIII. in c. Felicitas, de censib. in 6. statutus. Non liceat visitanti nisi vnam procuracionem recipere vna die, siue vnum locum solum visitauerit, siue plura, etiamsi quilibet locus visitatus ab illo sufficeret ad procuracionem integram persoluendam: cum eidem sufficere debeat, ut temporalia metat à locis personaliter visitatis, pro diebus, quibus eis spiritualia ministrat. Alioquin (ait Glos. ibi. v. Persoluendam) posset totam Civitatem vna die visitare, & tot procuraciones recipere, quot ibi essent Ecclesiae, quod est absurdum. Sic Zerola parti. 2. prax. Episc. verb. Visitatio, §. 6. dub. 6. Barbo. in remis. Concile. §. fine. Bonacin. tom. 3. de cens. d. 3. quest. 5. punct. 4. numer. 4.

Potest quidem. Quia hodie Praelati habent à summo Praefule dispensacionem, ut possint vna die plura loca visitare, & à quolibet integram procuracionem recipere. Ita Glos. ad c. Felicitas, in propos. casus circa finem. Molina tractatu secundo de iust. disputat. 85. fine. Alterius de interdictione, tomo secundo disput. 12. cap. 2. col. 2. Nec dissentit Bonacin. ubi supra, aliter enim, hodie Praelatos habere huiusmodi dispensacionem.

Ego quidem existimo ubi id consuetudine receptum est, permitti posse. Quia cum prohibitio recipiendi vna die plures procuraciones sit à iure positivo inducta, potius summi Praefulis dispensacione: & consuetudine tolli.

D V B I V M XLVIII.

Qui recipit procuracionem à locis privilegio, vel consuetudine exemptis ab onere tam soluendi: subiacetne panis laici in Cap. Exigit?

Subiicitur quidem. Quia Tridentinum Subiicitur. Quod si quisquam (quod absit) aliquid am- plane.

Sectio II. De Suspensione Dubia. 287

plus in supradictis omnibus casibus accipere praesumpserit, is prater dupli restitutionem infra mensem faciendam, aliis etiam penis iuxta constitutionem Concilij Generalis Lugdunensis, quae incipit Exigit, necnon & a iis penis in Synodo Provinciali arbitrio Synodi, absque ulla spe veniae multetur. At unus ex casibus à Concilio relatis est, ut nihil recipi debeat procurationis si viger consuetudo, & à fortiori privilegium nihil recipiendi: sed gratis visitationem praestandi. Sic Bonacina tom. 3. de Censur. disputatione tertia, questione quinta puncto quarto, numero duodecimo.

Non subicitur. Quia esto graviter delinquant procuracionem exigens, utpotè qui iniustitiam committit, violans legittimum privilegium, & exemptionem: attamen Censura non videtur innodari. Quia non praestat actionem sub Censura prohibitam. Nam in cap. Exigit, & cap. Romana de censib. in 6. solum prohibetur receptio alicuius muneris ultra victualia, vel victualium receptio: officio visitationis non impenso: non autem prohibetur receptio victualium à locis exemptis, ut consideranti constabit. In Tridentino, vero etsi praecipitur observari consuetudinem illis in locis praescriptam, nec victualia, nec pecuniam, nec quidquam aliud percipiendum: attamen receptionem victualium praecise ab iis locis, non videtur penis relatis in dicto cap. Exigit subicere. Quia non subicit recipientem praecise aliquid à locis exemptis: sed recipientem aliquid amplius, quam concessum est ut recipiatur. Ita Castro Palao de Censur. disputation. 4. punct. 10. §. 3. num. 11.

Satis probabilem esse iudico hanc sententiam, ideoque quia mitior est, eam libens amplector. Itaque cum concessum sit recipi victualia pro temporis necessitate insumenda, qui aliquid ultra ipsa sine à locis exemptis, siue à non exemptis receperit, penis in cap. Exigit, praescriptis afficietur, secus vero si nihil amplius, quam victualia à locis exemptis receperit.

DUBIUM XLIX.

An Suspensioni subiciatur Visitator in euentu, quo laici procuracionem solvunt, & ab ipsis aliquod munus ultra victualia recipit?

Non subicitur. Quia has Censuras non incurrit Visitator ex eo praecise, quod aliquid ultra victualia recipit: sed ex eo quod duplum eius, quod ab Ecclesia receptum est infra mensem non restituit. Neque ab his penis liberari potest, quovisque de duplo huiusmodi gravatis Ecclesiis plenariam satisfactionem impendat, uti cap. Exigit habetur. Ergo supponit Pontifex Ecclesiam gravari debere, non populum, ut hisce penis locus sit. Ita nonnulli, quorum sententiam Palao de Censur. disputation. 4. punct. 10. §. 3. num. 11. innuit esse probabilem.

Subicitur equidem, à quocumque munera visitationis occasione recipiantur. Quia in cap.

Romana §. procuracione, de censib. in 6. & in Tridentino sess. 24. cap. 3. generaliter prohibetur receptio ultra victualia ab his, qui visitantur: neque ulla restrictio apposta est, ut solum ab Ecclesia debeat esse receptum. Ita Bonacina tom. 3. de Censur. disputation. 3. question. 5. punct. 4. num. 15.

Hoc verius longe esse crediderim. Nam sub nomine Ecclesiae Rectores Ecclesiarum, imo & populus intelligi potest, cum hi nomine Ecclesiae procuracionem solvant. Addo, in cap. Exigit appositum esse nomen Ecclesiae, non ad restringendam dispositionem, sed gratia frequentioris usus: eo quod frequentius ex bonis Ecclesiarum, quam ex bonis Rectorum, ac populi procuraciones solvantur.

DUBIUM L.

Infamatus de crimine adulterij, perurij, ac falsi testimonij suspenditurne à suspensione ordinum, eorumque exercitio. Cap. fin. de tempor. ordinat.

Suspenditur quidem. Quia de his criminibus infamatus Clericus non repellitur in eo Cap. nisi talia crimina notoria fuerint. Ergo si manifesta sint, supponit textus, huiusmodi delinquentem à suspensione ordinum, illorumque exercitio esse repulsum. Sic nonnulli Doctores, quos pressio nomine memorat Palao de Censur. d. 4. punct. 10. §. 4. num. 4. innuens probabiliter eos opinari.

Non suspenditur. Quia suspensio indicenda non est, absque textu manifesto. At ex citato textu ad summum colligitur, stante delicti notorietate, esse delinquentem repellendum, non tamen esse ipso iure repulsum. Ita Palao ibi Couar. ad Clement. scilicet de homicid. p. 1. §. 1. num. 5. Henriquez lib. 1. cap. 36. Toletus lib. 1. cap. 47. Filliucius tractat. 17. num. 121. Suardus disputation. 31. section. 4. num. 2. Auila part. 3. disputation. 5. dub. 1. Bonacina tom. 3. de Censur. disputatione tertia, questione septima, punct. 10. primo.

Hoc probabilius longe esse crediderim, cum nullum alium textum videam contrarium asserere. Imo Tridentinum sess. 22. decreto de observ. probabilius, quando in celebrat. Missae, solum statuere, peccatores publicos, si Clerici sint, non esse permittendos alteri ministrare: si vero sint laici, sacris interesse. Quod potius denotat suspensionem ferendam, quam laram.

DUBIUM LI.

Clericus publicus concubinarium suspenditurne in Cap. Quaesitum ultimum de cohabit. Cleric. & mulier.

Suspenditur plane ipso iure. Quia ibi dicitur, Clericum concubinarium esse suspensum quoad se, non quoad alios, huiusmodi peccatum.

B b 4 catum

earum sit notorium per sententiam, vel confessionem factam in iudicio, aut per rei evidentiam, quae tergiversatione celari non possit. Ergo quando delictum perpetratur aliquo ex his modis, suspensio contrahitur: cuius effectus est, excludere ab officio, & beneficio. Sic nonnulli, quos memorat Palao *disp. 4. punct. 10. num. 5.* mox citandos.

204
Non suspēditur.

Non suspenditur ipso iure. Quia Tridentinum *sess. 25. c. 14.* nullam fert iure ipso suspensionem, praeter eam, quae adversus Episcopum concubinarium à Concilio Provinciali monitum inducitur. Quod manifeste probatur ex ipso decreto, ubi cauetur, ne Clerici quicumque sint, concubinas, aut alias mulieres, de quibus possit haberi suspicio, in domo, vel extra detinere, aut cum illis ullam consuetudinem habere audeant: *alioquin poenis à Sacris Canonibus, aut statutis Ecclesiarum impositis puniantur.* Expende tamen poeniam, quod futuri est temporis, & Iudicis denotat actionem, ita Soto in *4. distinction. 1. question. 5. artic. 6. ad 1.* Henriquez *libr. 1. c. 36.* Garcia de *benefic. part. 7. c. 14. num. 16.* Suarius *disputation. 31. section. 4. num. 10.* Auila *part. 3. d. 5. dub. 2. con. 1.* Filiucius *tractat. 17. numer. 125.* Bonacina de *Censur. in particul. disputation. 3. question. 7. punct. 4.* Palao *citatus.*

205
Auctoris resolutio.

Fateor iure antiquo latam esse suspensionem adversus Clericum concubinarium Cap. Nul. lin. Cap. Prater 32. Cap. Si qui sunt. Cap. Ministri 8. & praecipue Cap. Quasi sum, citato. Et scio, inter Doctores id asserentes esse discrimen Nam S. Antonin. *part. 3. tit. 1. 27. c. 3.* Syluester *verb. Concubinarium*, §. 4. Navarr. *summ. c. 25. num. 76.* asserunt quemlibet Clericum etiam minoribus ordinibus initiatum hanc suspensionem incurrere. At Covarruvias ad *Clement. se furiosus, par. 2. §. 1. num. 5. de homicid.* Ludovic. Lopez *part. 2. instr. c. 13. §. 31.* Manu. *summ. tom. 1. c. 202. num. 3.* Valentia *tom. 4. d. 7. quest. 18. con. 1.* censent, solum Clericum in sacris constitutum huic subilici suspensioni. Ast iure novo de Clericis non habentibus beneficium statuitur, ut iuxta delicti qualitatem poena carceris, suspensionis ab Ordine, & inhabilitatis ad beneficia obtinenda aliisque modis ab Episcopo puniantur. Vnde inferitur Clericos Episcopo inferiores non subilici iure ipso suspensioni. Episcopus vero si ab huiusmodi crimine non abstinuerit à Concilio Provinciali admonitus, ipso iure suspenditur: & cum sit absoluta suspensio, ab officio, & beneficio debet intelligi.

DVBIVM LII.

*Clericus Sodomia crimine infectus siue publicè siue occultè, estne suspensio-
ne ipso iure affectus, ex Bulla Pij V.*

206
Est suspensio iure ipso.
Clericus Sodomita siue publicus siue occultus ab officio, ac beneficio iure ipso est suspensus. Quia in Bulla Pij V. (quae in Bullario est 70. in ordine) Clericus tam dirum nefas

exercens omni privilegio Clericali, dignitate & beneficio Ecclesiastico privatur: & per Ecclesiasticum Iudicem degradatur, statim Curiae seculari traditur. Praeterea hoc crimen infamiam inducit infames à beneficiis executioneque suorum ordinum suspenduntur Cap. Infames 3. q. 7.

Non est iure ipso suspensus. Quia nullus est textus, ex quo talis suspensio colligi possit. Non est colligitur contrarium ex cap. Clerici, de excess. re ipso supra. Pralat. Neque est verum infames esse iure ipso suspensos: sed durante infamia, irregulares esse, & impeditos ab ordinum executione, non ob suspensionem, sed ob irregularitatem infamiae annexam. Ita Navarra *summ. c. 27. numer. 249.* Filiucius *tractat. 17. numer. 127.* Bonacina *d. 3. question. 7. punct. 2.* Auila *part. 3. d. 5. dub. 3.* Suarius *d. 31. section. 5. numer. 19.* Toletus *libr. 1. c. 74. num. 3.* Henriquez *libr. 13. capit. 36.* & alij.

Variorem hanc sententiam esse credo. Nam Pius V. denudans Clericos Sodomitas privilegio Clericali, dignitatibus, aliisque Ecclesiasticis beneficiis, non suspensionem, neque irregularitatem inducit: sed iuris quasi privationem: ideoque sententia saltem declaratoria criminis est necessaria. At quidquid sit de hac sententia, cuius veritas ex facto pendet, illud est certum praefatas poenas à Pio latas non habere locum in patrantibus hoc crimen semel, apti iterum, sed in illis, qui per vsum continuo exercent.

DVBIVM LIII.

Suspensio expressa in Cap. Non solum, & in Cap. Constitutionem, de Regularibus, contra Religiosos Mendicantes aliquem ad professionem admittentes, anno probationis non completo: comprehenduntur Moniales?

Hi quidem suspenduntur à receptione quorumcumque ad professionem, & poenis, quae pro gravibus culpis apponi in ea Religione consueverunt, subiciuntur. Et licet in Cap. Non solum sermo tantum sit de Ordinibus Praedicatorum, & Minorum Religiosis: at in Cap. Constitutionem ad omnes Mendicantes prohibitio extenditur. Quasi enim autem, num in hac constitutione Moniales comprehenduntur?

Comprehenduntur quidem. Quia masculinum in iure foemininum in se asserit continere. Sic nonnulli apud Sylvest. *v. Religio 3. q. 3. Neque* que est improbabile.

Non comprehenduntur. Quia esto masculinum sub se continere foemininum soleat: sed id plerumque est in favorabilibus: sed non in poenalibus. Ita Palao de *Censur. disputatione quarta, puncto decimo, Paragrapho sexto, numero secundo*, & alij apud eundem Sylvestrum ubi supra.

Hoc probabilius longe. Nam Moniales non sunt suspensionis capaces Clericos solummodo.

Sectio II. De Suspensione, Dubia. 289

do efficientis. Fateor tamen illis Monialium receptionem posse interdici ob indebitam, & immaturam alicuius receptionem ad profectendum.

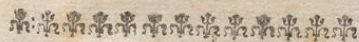
DVBIVM LIV.

An hac poena suspensionis habeat locum post Tridentinum sess. 2. cap. 15. professio- nem ante annum expletum irritans?

²¹³ **L**ocum habet. Quia in praefato c. Non solum spectatur factum, non valor actus. Et quia gravius Religiosi delinquent admittentes nunc ad professionem, utpote invalidam. Sic Bonacina tom. 1. de Censur. part. unic. num. 3. & 1. disputat. 4. de Censur. part. unic. num. 3. & aliis. Restrigitur vero haec doctrina, nisi post depositionem Clericus in eodem crimine, vel simili perseveret, cuius correctionem Ecclesia sub excommunicatione praecipit. Nam eo ipso videtur Clericali privilegio denudatus, & seculari potestati puniendus tradi, utpote incorrigibilis. Quastio autem est, an sufficiat ad hoc ut Clericus declaratur esse incorrigibilis?

²¹⁴ Non habet locum. Quia suspensionis poena in c. Non solum, & in c. Constitutionem, de Regularibus, in 6. inducta erat, ne ad professionem, quae obligationem Religionis saltem in genere inducebat, admitterentur, qui nondum annum probationis expleverant; quia hoc fragilitati humane, in cuius fauorem annus probationis est statutus, contradicebat. At haec ratio cessat, posito quod professio illa nullam vim obligandi habeat; siquidem ex ea fragilitas humana non laeditur, & reputatur, si facta non esset. Ita Sanchez libro 5. Decalogi cap. 4. num. 40.

²¹⁵ Hanc praefero sententiam. Nam textus in c. Non solum, spectare factum, scilicet, admittere ad professionem ante expletum probationis annum; sed non quodcumque factum, sed factum, quod obligationem in professo induceret, quam obligationem Pontifex impedire, hac poena imposita, intendebat.

CAPVT XIII.

Circa Depositionem, & Degradationem.

DVBIVM LV.

Si Clericus incorrigibilis esse declaratur, sufficit, ut depositus valeat, & Curia seculari tradi?

²¹⁶ **E**positio simplex, & absoluta Clericum privilegio fori, & Canonis non denudat, nisi expresse in sententia exponatur. Colligitur ex c. Cum non ab homine, de iudiciis, ubi post degradationem verbalem non traditur delinquens Curiae seculari, nisi contumacia creseat, & incorrigibilis existat. Et in c. 2. de penis, in 6. degradationi actuali, & reali,

& non verbali privatio Clericalis privilegij annectitur teste Suar. disputat. 30. session. 1. num. 8. Auila part. 4. d. unic. dub. 1. Bonacina tom. 1. disputat. 4. de Censur. part. unic. num. 3. & aliis. Restrigitur vero haec doctrina, nisi post depositionem Clericus in eodem crimine, vel simili perseveret, cuius correctionem Ecclesia sub excommunicatione praecipit. Nam eo ipso videtur Clericali privilegio denudatus, & seculari potestati puniendus tradi, utpote incorrigibilis. Quastio autem est, an sufficiat ad hoc ut Clericus declaratur esse incorrigibilis?

²¹⁷ Sufficit quidem. Quia c. Cum non ab homine exigitur solum, ut incorrigibilis existat. Et c. 2. de penis, degradationi actuali privatio Clericalis privilegio ob incorrigibilitatem Clerici annectitur. Sic Abbas ad c. Cum non ab homine, num. 28. Syluest. verbo Degradatio, quastion. 6. numer. 8. Auila part. 4. disputat. unic. dub. 1. Bonacina disputat. quarta, puncto unico, numero tertio.

²¹⁸ Non sufficit. Quia ad id opus est non solum sententia declaratoria incorrigibilitatis, sed etiam priuatiua Clericalis privilegij. Nullibi enim cautum videtur, Clericale privilegium ob incorrigibilitatem amitti. Ita Gloss. ad cap. Cum non ab homine, ver. Postmodum. Toletus lib. 1. cap. 50 §. 2. ad te. Suarius disputat. 30. session. 1. num. 7. & 8. Layman lib. 1. tract. 6. part. 5. c. 5. num. 1.

²¹⁹ Primae sententiae adhæreo, licet secundam satis probabilem esse censeam. Itaque Clericus Prima sententia depositione simplici, absoluta minime denudatur fori, ac Canonis privilegio, nisi expresse in sententia declaratur esse incorrigibilem. Hoc autem sufficit, nec opus est sententia priuatiua illius privilegij.

DVBIVM LVI.

An degradationis verbalis ferre sententiam, perlineat ad solum Episcopum consecratum?

²²⁰ **A**d solum Episcopum consecratum pertinet. Quia est actus solemnissimus, quo Ecclesia sua utrens iurisdictione Clericum foris pressum facinoribus, & incorrigibilem Clericali privilegio priuat: quae quidem actio nequit, nisi à Praefule geri ea, quae requiruntur de sententia, ac gravitate. Et quidem ex vlu Ecclesiae id esse compertum, quis non videat? Sic Imoa ad c. Transmissam. Sarmiento l. 1. select. cap. 14. num. 9. Didac. Perez lib. 8. ordin. titul. 4. leg. 3. col. 17.

²²¹ Non pertinet ad solum Episcopum, sed Capitulum Sede vacante per suum Vicarium electum ferre potest degradationis sententiam. Quia succedit Episcopo in iis, quae ad iurisdictionem pertinent. Ita Auila p. 4. d. unic. dub. 2. §. Secundo sequitur.

²²² Scio, Abbatem contrarium sentire c. At si Clerici, §. de adulteriis, & alibi. Ego autem existimo, degradationem comparatione Episcopo, & contrarium, solum Pontificem posse. cap. Accusatus. c. firmo. Quamvis 3. quastion. 6. Cognitionem autem causae ferri debere per Metropolitanum, conuenientibus

P. AR
 1. or.
 I. VII.

nientibus Episcopis totius Provinciae, qui ad minus præter Metropolitanum, debent esse duodecim. Ad degradationem Religiosi exempti, nullum alium nisi Pontificem, sententiam ferre posse, nisi forte ex consuetudine, vel privilegio eorum Prælati Regulari ea potestas competat. Comparatione autem aliorum Clericorum Episcopum proprium esse, qui potest degradationis sententiam ferre, etiam si constitutus non existat. Quinimo ex eius delegatione à simplici Sacerdote fieri posse. Quia non est actus ordinis, sed iurisdictionis. Suarius *disputation. 30. section. 1. numer. 18. Bonacina tom. 1. disputation. 4. punct. unico. num. 10. & 11. Laym. libr. 1. tractat. 5. part. 3. c. 5. num. 3. Coninch. d. 16. num. 6.* Ex quo patet Capitulum sede vacante per suum Vicarium electum sententiam degradationis ferre posse, cum succedat Episcopo.

DVBIVM LVII.

An degradationem actualem necessario debeat proprius gerere Episcopus?

223
Status questionis.

Degradationi authenticæ succedit actualis degradatio, quæ est solemniter executio sententiæ degradationis, sique necessario ab Episcopo consecratus; quia est actus non solum iurisdictionis, sed & ordinis ex Ecclesiæ institutione consecrationi Episcopali annexus. Toletus *libr. 1. c. 50. Suarius d. 30. section. 1. num. 18. Sayrus libr. 5. thesaur. c. 21. num. 12.* Queritur autem num proprius Episcopus necessario huiusmodi degradationem gerere debeat?

224
Debet quidem.

Debet quidem, neque potest alteri Episcopo consecrato ad id suas vices committere. Quia Tridentinum *sess. 23. cap. 4.* ait: *Et per se ipsum etiam ad actualem, & solemnem degradationem, &c.* Sic Bonacina *tomo primo, disputatione quarta, de Censur. puncto unico, numero 11.*

225
Non debet.

Non debet necessario, sed potest id alteri Episcopo consecrato committere. Quia verba Concilij *Per se ipsum* non posse per Vicarium non consecratum fieri: non tamen excludunt, quin per alium Episcopum consecratum fieri valeat. Ita Suarius *disputatione trigesima, sessione prima, numero decimo octavo. Layman. libro primo, tractatu quinto, parte tertia, capite 5. numero 5.*

226
Cum his opinor.

Cum his opinor. Nam si Episcopus, cui actio illa committitur, consecratus sit, ad idque Episcopi proprii commissionem accipiat, saluari existimo Concilij mentem; nam ille Episcopus vices proprii Prælati exerens, quasi alter ille esse videtur. Vnde proprius Episcopus *Per se ipsum* quodammodo gerit actionem.

DVBIVM LVIII.

*An ob alia crimina ab ijs, quæ à Iure annu-
merantur possit Clericus, maxime si
Sacerdos sit, vel Religiosus,
degradari?*

Recolo quænam crimina sint degradatio-
nis pœnæ obnoxia. Primum crimen est
hæresis, si in ea quis contumax existat *cap. Ad
abolendum.* Secundum, falsificatio litterarum
Apostolicarum *cap. Ad falsarios, de crimine
falsi, nisi forte Pontifex pœnam mortis in car-
cerem perpetuum committet.* Tertium Sodo-
mia non semel, sed aliquoties commissa. *Constitu-
tur. 70. Pij V. contra Sodomit.* Quartum calum-
nia, seu conspiratio in proprium Episcopum.
*c. Si quis Sacerdotum 11. question. 1. Si incorrigi-
bilitas accedat.* Queritur autem, num ob alia
crimina possit Clericus maxime si Sacerdos,
vel Religiosus sit, degradari, & Curie seculari
committi, si incorrigibilis non sit?

Non potest, si incorrigibilis non sit. Quia
textus in *c. Cum non ab homine, de iudiciis, exi-
git incorrigibilitatem, vt Clericus Curie secu-
lari puniendus tradatur.* Sic Bernard. Diaz
*præf. c. 90. & c. 132. alios referens Iulius Clarus
lib. 5. quæst. 36. num. 31. Bossi. tractat. de crimin.
titul. de foro compet. num. 135. & 136. Scaccia de
iudic. part. 1. cap. 11. num. 60. & 61. Sayrus libro
quinto, thesaur. capite vigesimo secundo, numero
vigesimo.*

Potest quidem, pro quolibet crimine enormi,
& notabiliter scandaloso Clericus etiam
Sacerdos, vel Religiosus degradari actualiter,
& Curie seculari committi, non expectata
incorrigibilitate. Quia hoc ex experientia sepe
est comprobatum: cui consuetudini allegatur
textus minime obstat, vti mox ostendamus. Ita
Barbosa *de potestat. Episc. part. 3. alleg. 110. nu-
mer. 13. Abbas ab 4. Cum non ab homine, & cap.
At si Clericus, num. 49. Sylvest. verbo Degradatio,
question. 2. Toletus libr. 1. c. 50. Layman. lib. 1.
tractat. 5. part. 3. c. 5. num. ultim. Molina tractat.
3. disputation. 49. numer. 19. & alij relati à Co-
uarruua libro secundo, variarum capite vigesi-
mo, numero septimo.*

Hoc verius esse existimo. Cuiusquam, non
obstat textus in *c. Cum non ab homine, exigens
incorrigibilitatem, vt Curie seculari Clericus
puniendus tradatur.* Quia textus loquitur de
quolibet delicto gravi, ob cuius causam ple-
rumque loquendo, non est tradendus Clericus
Curie seculari, nisi incorrigibilis adsit. Non
tamen ibi prohibetur, quin Ecclesia possit ob
enorme delictum, non expectata incorrigibili-
tate, Clericum curie seculari plectendum
committere: quandoquidem ipsa Ecclesia non
habet pœnam, quam imponere possit tali delicto
dignam. Quod si rogetis, quodam cen-
seatur delictum enorme: Respondeo, hoc Iu-
diciis arbitrio remitti, vt ait Iulius Clarus *libr.
5. §. final. question. 36. num. 36.* Conferem autem,
esse delictum enorme homicidium Prælati, vel
Sacerdotis, patris, vel fratris. Item assassinium,
furtum,

Secl. II. De Suspensione. Dubia. 291

furtum, sacrilegium, depraedationem communium bonorum, & similia. Et generatim omnia illa delicta ob quae capitalis poena civili iure statuta est, si pluries, repetita fuerint, enormitatem iudicio continere.

DUBIUM LIX.

Com Episcopus dispensat, ut depositus ob crimen minus adulterio ad pristinum restitatur statum: ad hanc dispensationem faciendam, indigetne Capituli consensu?

231
Nulla
oppon.

Certum est, facta depositione, vel degradatione, regulariter solum Pontificem depositum, vel degradatum in suum pristinum statum posse restituere. Attamen si crimina, ob quae quis depositus est, adulterio minora fuerint, poterit Episcopus dispensationem, post peractam poenitentiam, concedere. *cap. At si Clerici, de iudiciis.* Bonac. alios referens *rom. 1. d. 4. punct. vnic. num. 11.* Neque obest infamia orta tum ex delicto, ratione cuius facta est depositio: tum ex depositionis sententia; quia infamia orta ex delicto poenitentia purgatur; quae vero ex sententia condemnatoria nascitur, dispensatione tollitur. Quasi enim autem, num ad hanc dispensationem faciendam, Episcopus Capituli consensu indigeat?

Indiget necessario Quia *cap. At si Clerici, de iudiciis.* Pontifex ait: *Potest Episcopus cum Clerico post peractam poenitentiam dispensare.* Nam illa particula, *Cum Clerico* denotat, Clericos ad dispensationem concurrere, illiusque causam efficientem esse. Sic Panormit. *ad dictum cap. num. 16.*

Minime indiget. Quia spectata consuetudine, soli Episcopo hae facultas dispensandi conceditur. Ita Gloss. *ad cap. Cum ex eo, verbo get.* *Episcopus, de election. in 6.* Decius *ad cap. At si Clerici, num. 20.* Romanus *consil. 325. sine Alter. rom. 2. disputation. 2. question. 9.* Bonacin. *rom. 1. disputation. 4. de Censur. puncto unico. circa finem.*

Hoc plane dicendum, spectata, ut dixi, consuetudine. At spectato iuris rigore idem efficacius affirmari. Quia nullus est textus, ex quo Capituli consensus requiratur. Nam *cap. At si Clerici* non obstat. Nam cum dicit, posse Episcopum *cum Clerico* post peractam poenitentiam dispensare, ly *cum Clerico* non actiue, sed passiue est sumendum, huncque sensum praestat: potest Episcopus cum Clerico ob crimina adulterio minora depositis post peractam poenitentiam dispensare. Porro degradatum iuste, nullus praeter Pontificem dispensare potest. Quia degradatio semper fit ob crimina adulterio grauiora. Dixi *Degradatum iuste*; nam si iniuste quis degradatus fuerit, ipsi, qui praedictam sententiam tulit, competit emendare. Episcopus ergo, qui tulit sententiam, subditum defendat, & depellat iniuriam,

LIBER